

NALUNAARUSIAQ
Nalunaarusiap imarisaa – imm. 2.

Perorsaanermik Ilinniarfik, Ilulissat, ilinniarnerit avataaneersunit nalilerneqarnerat

Tyge Skovgaard Christensen Jóan Pauli Jóensen Anne Birgitte Hermansen

November 2020

IMARISAA

ILINNIARNERIT ILINNIFIMMI SINAACKUTAAT PILLUGIT OQAASEQAATIT	3
NALILIINISSAMUT PIGINNAATITSISSET PERIAASERLU	4
NALILIINERMI SINAACKUTISSAT	7
NALILIINERMI TUNNGAVIIT - EQIKKAANEQ NALILIINERILLU PINGAARNERIT	8
NALILIINERMI TUNNGAVIIT - AALAJANGERSIMASUNUT OQAASEQAATIT INNERSUUSSUTILLU... 	20
TUNNGAVIK 1 – ILINNIARNERIT – PISARIAQARTITAT NALEQQUSUSERLU.....	21
TUNNGAVIK 2 – ILISIMASAT TUNNGAVIUSUSSAT	28
TUNNGAVIK 3 – ILISIMASATIGUT, PIKKORISSUTSIKKUT PIGINNAANEQARNIKKULLU NAATSORSUUTIGINEQARTUT	35
TUNNGAVIK 4 – ILINNIARNERMIK PILERSAARUSIORNEQ PIVIUSUNNGORTITSINERLU	38
TUNNGAVIK 5 – ILINNIFIMMI PITSAASSUTSIMIK QULAKKEERINNINNEQ ILINNIARNERNILLU INERISAANEQ.....	40
TUNNGAVIK 6 – TAMANUT AMMASUMIKAQ PAASSUTSISSIINEQ	43
TUNNGAVIK 7 – 2012-IMI NALILIINERUP MALITSIGISAANIK SULIAQARNEQ.....	45
TUNNGAVIK 8 – ILINNIARTUT NAAMMAGISIMAARINNINNERAT	47
INERNILIINERIT INNERSUUSSUTILLU	48
TAPILIUSSAQ 1 PI/SPS-IP NAMMINEERLUNI ARAJUTSINAVEERSAAGAI	52
TAPILIUSSAQ 2 SIULERSUISUT TAKORLUGAAT 2020.....	55
NALILIISUT	58

ILINNIARNERIT ILINNIARFIMMI SINAACKUTAAT PILLUGIT AALLARNIUTITUT OQAASEQAASTIT

1. Perorsaanermik Ilinniarfik / Socialpædagogisk Seminarium (tullianiit PI/SPS-imik taaneqartassaaq) nunatsinni ilinniartitaanerni qitiusumik ilinniarfittut inatsisit tassunga atuuttut naapertorlugit aaqqissorneqarsimavoq.

PI/SPS nunatsinni Namminersorlutik Oqartussani, Naalakkersuisut ataanni, ilinniarfittut akuerineqarsimavoq, Namminersorlutilu Oqartussat inatsisaat, peqqussutaat aamma nalunaarutaat allallu akuerineqarsimasut tunngavigalugit ilinniarnerik piviusunngortitsisinnaavoq.

PI/SPS-i suliffissaqarfinti isumaginninnerup perorsaanerullu iluaniittuni inuussutissarsiutinik ilinniartitsinernik annertunerusumik neqerooruteqartarpooq. PI/SPS-i tassani sinaakkusiunneqarsimasut iluanni aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit inatsit tunngavigalugu qaffasinnerusumik ilinniakkaniik perorsaasutut atorfinittaasinnaasumik bacheloritut ilinniarnerik neqerooruteqarsinnaavoq Ilulissani aamma Nuummi, Sisimiuni Qaqortumilu najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermik (matuma kingorna taaneqartassaaq *bacheloritut ilinniarneq*). Ilinniarerit taakku bacheloritut ilinniagaq naligaat. PI/SPS-i aamma diplomimik allagartartaarluni ilinniarnerik neqerooruteqarsinnaavoq.

Ilinniarfiup ilinniarnerit piviusunngortittarpai ilinniagassanik, pitsaassutsimik qulakkeerinninnissamut il.il. aaqqissuussinerit taakkununnga atuuttut iluanni.

Siulersuisut PI/SPS-imi qullersaallutik oqartussaapput, taakkulu ilinniarnerit ilisimasaqarfiinut piginnaasaqarfiinullu aammalu pitsaassusaannut, soorlu ilinniarnerit imarisannut, ilinniarnerik nutaanik aallartitsinernut aamma ilinniartitaanikkut suliniuteqarnernut kiisalu ataatsimiititalianik pilersitsinernut aamma allanik ilinniartitaanermi suliaqarnernut Namminersorlutik Oqartussanut akisussaapput.

Siulersuisut Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmuit (IKIN) angusaqarnissamik isumaqatigiissusiorput. Isumaqatigiissusiornermi ilinniartitaanermi pissutsit assigiinngitsut pineqartarpooq ilinniartitaanernut aamma inuiaqatigiit ineriatrnerannut pingaaruteqartut. Isumaqatigiissusiornermi ilanngunneqartarpooq, ilinniartitaaneq qitiutillugu, pissutsit assigiinngitsut arlallit ilinniarfimmi avatangiisnut, attaveqaqatigiinnermut, kulturimik piginnaasanillu inerisaanermut kiisalu pitsaassutsimik qulakkeerinninnermut taassuminngalu inerisaanermut tunngasut.

Siulersuisut 2019-imi ukiakkut PI/SPS-imut, qitiusumik ilinniarfiunera pillugu, nutaamik takorluukkamik nutaamillu periusissiamik suliaqarsimapput. Takorluugaq nalunaarusiami uani Tapiliussaq 2-mut ilanngunneqarsimavoq.

NALILINISSAMUT PIGINNAATITSISSUT PERIAASERLU

2. Soorlu PI/SPS-imi ilinniarnernik naliliinissaq pillugu noqqaassummi naliliisunut nassiunneqarsimasumi saqqummiunneqarsimasoq, Naalakkersuisut aamma Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfip (matuma kingorna: *Naalakkersuisoqarfik*) kissaatigisimavaat naliliisussanik piginnaasalinnik avataaneersunik pilersitsisoqassasoq: Nunat assigiinngitsut akornanni naliliineq aqqutigalugu ilinniarnernik akuersissuteqarnissaq siunertaralugu suliaqarnermik misilittagartooq ataaseq avataaneersoq, qaffasinnerusumik ilinniartitaanernik aamma ilinniarfinnik qaffasinnerusunik immikkut ilisimasaqartoq avataaneersoq, perorsaanermik ilinniarfinnik taakkunanilu censoriusartunik immikkut ilisimasaqartoq avataaneersoq aamma PI/SPS-imi ilinniagaqarsimasunik sulisoqarnermik atorfeqartitaqarnermillu immikkut ilisimasalik.
3. Naalakkersuisoqarfimmit naliliineq pillugu suliakkiissut aallaavigalugu naliliisut naliliissapput.

PI/SPS-imi aamma Ilisimatusarfimmi atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniakkat pillugit maannakkorpiaq pisortatigoortumik suleqatigiittoqanngilaq, matumanilu naliliinermut sinaakkusiunneqarsimasut iluanni najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermik aamma najugaq qimannagu ilinniartitsisunngorniarnermik naleqqiussinissaq tunngavissaqarsimannilaq.

Suliakkiissut, naliliineq pillugu nalunaarusiapi imm. 1-iani, taaneqarpoq.

Nunat assigiinngitsut akornannut/nunanut avannarlernut naleqqiussisinnaaneq anguniarlugu naliliinerit Norgemi *Forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning* (tilsynsforskriften Kapitel 4, stk. 4-2), vedtaget af Nokut (2017)-imut aamma Islandimi *Quality Enhancement for Icelandic Higher Education* (2017)-imut sanilliunneqarput. Aammalu naliliinerit *Den danske Kvalifikationsramme for Livslang Læring* (2016)-imut sanilliunneqarput Bologna Kvalifikationsrammen (EQF 2008, allanngortinneqartoq 2018)-imut tunngatillugu suliarineqarsimasumut aamma European Standard & Guidelines (ESG 2015)-imut.

4. Naliliinermut piginnaatitsissummi ilinniarfimmik naliliinissaq immikkut ilaatinneqanngimmat ilinniarnernilu atugassaritat aamma illutatigut sinaakkutit nunamilu immikkoortut assigiinngitsut iluanni ingerlatsisoqarmat naliliisut aalajangerpaat ilinniarfimmi pissutsit assigiinngitsut *toqqaannartumik* nalilerneqassanngitsut ilinniarnerup piviusunngortinneqarneranut pingaaruteqartut, soorlu illutatigut atortorissaarutit aamma isumalluutit, aammalu aalajangerlugu ilinniarfiup iluani aaqqissuussaaneq aamma allat tapertassatut ingerlanneqartut *toqqaannartumik* nalilerneqassanngitsut. Naliliinerilli taamatut ittut Tunngavik 2-mut

“Ilisimasassat tunngaviusussat”-nut aamma Tunngavik 5 “Ilinniarnermi pitsaassutsimik qulakkeerinninnej ilinniarernillu inerisaaneq”-mut ataatsimiititaliap isumaliutai naligonnaasumik ilaatinneqartarpuit.

5. Kiisalu naliliisut aamma inatsisitigut malittarisassat nalilinngilaat, PI/SPS-ip ilinniarfittut periafissaanut tunngassuteqartut aamma maanna nunatsinni nunallu assigiinngitsut akornanni pingaartumik qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit suleqatiginnermut tunngassuteqartut.

6. Naalakkersuisoqarfiup peqqusineratigut *Imminut nalilerneq* PI/SPS-imi pisortanit sulisunillu ingerlanneqarsimasoq aallaavigalugu naliliisoqarpoq. Imminut nalilerneq uppernarsaatissallu ilanngunneqarsimasut nalunaarusiamiipput, taakkulu tamarmik kattunnerisigut naliliisut suliaannut, innersuussutaannut aamma inerniliinerannut tunngaviullutik.

Imminut nalilerneq pillugu nalunaarusiaq aamma ilanngunneqartut *uppernarsaatit* immikkut ilisimasallit naliliinerannut aallaaviusimapput, inerneratalugulu *naliliinermut nalunaarusiamut* missingiut, ilaneqarluni itisiliilluni *apeqqarissaarnikkut misissuinermerik* naliliinermi qulequtarineqartut pillugit. Akissutit *ilinniarfimmuk tikeraarnissamik* piareersarnermi ilaatinneqarput, ilinniarfimmillu atortorissaarutinik takuniaanermi pisortat, sulisut ilinniartullu kiisalu atuisut atorfinitssisartullu aallartitaat apeqqarissaarfigineqarput. Taamatut ilinniarfimmi ilinniarneri ilinniartusarsimasunik atuisut atorfinitssisartullu aallartitaat apeqqarissaarnermi peqataatinneqarput.

*Ilinniarfimmuk tikeraarneq apeqqarissaarnerillu pereermata taakku misissoqqissaarneri inaarutaasumik nalunaarusiassatut missingiummut ilanngunneqarput, taannalu PI/SPS-imut *tusarniaassutigineqararluni*. Ilinniarfimmuk tikeraarneq aamma Savalimmiuni Universitetimi ilinniartitaaneq pillugu ilisimatuut *ilinniagaqatigiittut nalileereermata* inaarutaasumik nalunaarusiaq naammassineqarpoq.*

Naliliinerup pisortani ingerlatsinermi atorneqarnissaata ilutigalugulu nakkutilliinermi annertuumik aamma atorneqarneqarnissaata isumaqarnerup saniatigut ilinniarfiullunilu ineriartorneruvoq, suliassallu piareersarneqarsimallutik PI/SPS-i malinnaasinnaanngorlugu, pimoorussilluni suleqataasinnaanngorlugu suliassanullu iliuuseqarnermigut ilanngussaqarsinnaanngorlugu. Pimoorussineq ilinniarfiup iluani *nangitsinermik malitseqartinneqassaaq* naliliinermi nalilersuinerit innersuussutilu ukkataralugit.

Nunatsinni ilinniartitaanermi naliliinernut aalajangersimasunik malittarisassanik aalajangersaasoqarsimannngimmat imaluunniit taakkununnga najoqqtassiortoqarsimannngimmat naliliisut pisariaqartissimavaat imminut nalilernermut nammineerlutik najoqqtassanik pilersitsinissartik, qulakkeerniarlugu naliliineq inerneqassasoq *suliakkiissummilu* misissuinermeri apeqqutigineqarsimasut mianerineqarnissaat *aamma* naliliinermik suliaqarnerup ilinniarfimmi pisortanut, sulisunut aamma ilinniartunut pingaarutilinnik ilinniarfiunera.

Kiisalu isiginiarneqarluarpooq naliliinermi ataaqqineqassasut nunap immikkoortuisa, inuisa aamma ilinniarsimanikkut qaffasissusaata perorsaanermik ilinniarfittut akisussaaffeqarnerup PI/SPS-imut unammilligassaqtitsinera. Naliliinermi najoqqtassap ataaqqiumavattaaq akunnattoorfiit arlaqartut siusinnerusukkut nalunaarutini¹ allaatigineqarsimasut, taakkunani pingaartumik arajutsiniarneqanngillat nunatsinni ilinniartitaanikkut akunnattoorfiusartut, soorlu ajornartoorneq “Nunat assigiinngitsut akornanni malittarineqartussat imaluunniit Isumaginninnermi politikki”, ajornartoorneq “Eqiterineq imaluunniit siaruaaneq”, ajornartoorneq “Qallunaatut imaluunniit Kalaallisut”, ajornartoorneq “Ilinniakkamik taamaatitsineq imaluunniit “Ilinniagaqannginneq”. Taakkunani aamma ajornartoornerni allani PI/SPS-i inissisimavoq, tassanilu piviusumiilluni ilinniarfiup isumagisassani piviusunngortittussaavai.

Pitsaassutsimik qulakkeerinninnermi inerisaanermilu Europami malittarisassani (European Standards & Guidelines 2015) ileqqut imminut nalilernermut najoqqtassaliornermi najoqqutarineqarput.

Naliliinermi najoqqtassani ilanngunneqarput qulequttat assigiinngitsut, naliliinermi ataaqatigiissitsinermut ataasioqatigiissitsinermullu iluaqutaasussat. Naliliinermi najoqqtassat nunat assigiinngitsut akornanni/nunani avannarlerni ileqqusut ataaqqivaat.

¹ Nunatsinni inuussutissarsutiutnik ilinniartitsinerni ilinniakkaminnik taamaatitsisarneq pillugu nalunaarusiaq. – ACE 2015

NALILIINERMI SINAACKUTISSAT

²Tullinnguuttumi saqqummiunneqassapput ilinniarerit ilinniakkanut aaqqissuussinermi taaneqarsimasut taakkunanilu erseqqinnerusumik allaatigineqarsimasut. Matumani misissuinermermi ilinniarerit pineqartut semesterinut immikkoortillugit misisorseqanngillat. Quppernerup ataani nalunaarsuinerni taamaallaat allanneqartarpooq ilinniarneq aamma ilinniakkamut aaqqissuussineq sorleq pineqarnersoq. Pikkorissarnerit aamma pikkorissaqqinnerit immikkut aalajangersimasumik taaneqarneq ajorput, taakkumi tamangajammik piffissap sivikitsup ingerlanerani sammineqartarmata, pingaartumillu imarisamikkut ilisimasassatigut tunngavitsik ilinniarnermi nalunaarsorneqarsimasumiiuttoq tigusarlugu, aamma PI/SPS-imi atorfiliinnit ingerlanneqartarlutik. Kingusinnerusumiittoq imm. 45 innersuutigineqarpoq.

7. Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq qaffasinnerusumik atorfinissutaasinnaasumik bachelorinngorniarluni ilinniarneruvoq ukiullu sisamaata affaanik sivisussuseqarluni (210 ECTS), bacheloritullu ilinniarnerertut aalajangersarneqarsimalluni (EQF 6).

Atorfinaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniagilik perorsaanermik ilinniagaqarsimasut suliffigisinnaasaat tamaasa atorfigisinnaavai. Ilinniakkamik naammassinnissimasoq kandidatitut aamma masteritut qaffasissuseqartumik ilinniagaqarnissamut piginnaasaqarpoq.

8. Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq ukiuni pingasuni qaffasinnerusumik ilinniarneruvoq semesterinullu arfinilinnut aalajangersarneqarsimalluni. Ilinniarnermut isernissamut isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaqarsimaneq aamma sulinermik misilittagaqarneq piumasaqaataapput.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanermik ilinniagaqarsimasut suliffigisinnaasaat tamaasa atorfigisinnaavai. Ilinniagaqarsimasoq bacheloritut aamma diplomitaarniarluni ilinniarnerertut qaffasissuseqartunik ilinniagaqarnissamut piginnaasaqarpoq.

9. Socialassistanttitut ilinniarneq ukiumi ataatsimi ilassutissamik inuussutissarsiutinik ilinniartitsineruvoq, ilinniartorlu perorsaanermik ilinniakkat iluanni qaffasinnerusumik ilinniarnernut ingerlaqqinnissamut pisinnaatitaavoq aamma ilinniartoq ilinniarnermigut perorsaanerup iluani piginnaasaqartutut sulisinnaanngortarluni.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanermik ilinniagaqarsimasut suliffigisinnaasaat tamaasa atorfigisinnaavai. Ilinniagaqarsimasoq bacheloritut aamma

² Ilinniarnernut aamma ilinniakkamut aaqqissuussinermi ikiortinngorniarneq, Isumaginninnermi ikiortitut ilinniarneq, Socialassistanttitut ilinniarneq, Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq, Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq, Diplomitaarniarluni ilinniarneq.

diplomitaarniarluni ilinniartitaanertut qaffasissuseqartunik ilinniagaqarnissamut piginnaasaqarpoq.

10. *Isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarneq* ukiuni marlunni tunngaviusumik ilinniarneruvoq (inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq) piffissanut tallimanut immikkoortortaqartoq.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanermik ilinniagaqarsimasut suliffigisinnaasaat tamaasa atorfigisinnaavai. Ilinniarsimasoq isumaginninnerup iluani perorsaanermik sammisaqartitsinermilu suliaqarsinnaavoq akisussaaffeqarsinnaallunilu perorsaanerullu iluani suliaqarsinnaalluni. Ilinniarsimasoq socialassistantitut ilinniarnermut ingerlariaqqinnissaminut piginnaasaqarpoq.

11. *Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiorttingorniarneq* inuussutissarsiutinik ilinniartitsineruvoq sivikinnerusoq, arfinilinnik immikkoortortaqartoq qaammatinullu qulingiluanut pilersaarusiorneqarsimasoq.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq ulluunerani paaqqinnittarfinni atorfinissinnaavoq. Ilinniarsimasoq perorsaanerup aamma isumaginninnerup iluani sulinissamut piginnaasaqarpoq perorsaanerup iluani ilinniarsimasut allat suleqatigalugit. Ilinniarsimasoq isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnissaminut piginnaasaqarpoq.

12. *Diplomimik allagartartaarluni ilinniarnerit* qaffasinnerusumik ukiumi ataatsimi ilinniarnerupput (60 ECTS), immikkoortunut aggorneqarsimasut ukiunullu marlunnut aaqqissuunneqarsimasut (EQF 6).

Ilinniagaqarsimasoq perorsaanermik ilinniagaqarsimasut suliffigisinnaasaat tamaasa atorfigisinnaavai. Ilinniagaqarsimasoq kandidatitut aamma masteritut qaffasissuseqartumik ilinniagaqarnissamut piginnaasaqarpoq.

NALILIINERMI TUNNGAVIIT - EQIKKAANEQ NALILIINERILLU PINGAARNERIT

Siuillermik misissuinerit ingerlanneqarsimasut aallaavigalugit qulequttat naliliinermi sammineqartut ataani eqikkarneqarput, tulliatullu naliliisut misissuinerminni naliliineri pingaernerit ataatsimut isigalugit imminut nalilersuineq, skematigut akisassanik apeqqarissaarnerit, apeqqarissaarnerit kiisalu ilinniarfimmuit tikeraarneq tunngavigalugu (imm. 13-36).

Nalunaarusiami immikkoortumi kingusinnerusumi naliliisut itisiliillutik aalajangersimasunut oqaaseqaasierput ilinniartitaanerit aamma ilinniakkanut ilinniartitaanernillu aaqqissuussinerit pillugit imminut nalilersuinermiittut, uppernarsaatiniittut kiisalu suli allani paasissutissanniittut aamma apeqqutini naliliisunit apeqqutigineqartunut nassuaanerniittut paasissutissat annertunerit misissornerisigut. Nalunaarusiaq naggaserneqarpoq ataatsimut naliliinikkut kiisalu

PI/SPS-imut ilinniartitaanernik suliaqarneq pillugu innersuussusiornikkut (imm. 37-83).

Eqikkaanermi matumani eqqarsaatit pingaernerit naliliisut oqaatigaat, naliliisut naliliinerinut aamma inerniliinerannut pingaaruteqarsimasut.

13. Imminut nalilerneq tulleriaarluakkamik ataqatigiissumillu imaqarniliugaallunilu allanneqarsimavoq, takuneqarsinnaallunilu 2019-imi suliniutit nutaat amerlasuut suliarineqarsimasut, soorlu ilinniartitaanernik, ilisimasanik tunngaviusunik, piffimmi suleqatigiinnermik, suleqatigiinnermik, inerisaanermik suliniutinik ilinniartunik peqataatitsinermik inerisaaneq. Suliniutit taakku tamarmik takuneqarsinnaapput ilinniartitaanernullu isumaqarluarlutik. Naliliisut paasivaat pisortat aamma sulisut ukiuni kingullerni naliliinerit, politikkikkut piumasaqaatit, pitsaassutsimik qulakkeerinninnerit il.il. kingunerisaannik iliuuseqarsimasut, inerisaanerillu pingaarutilit aallartinneqarsimasut.

Ilinniarnerit ilinniakkanut aaqqissuussinerni allaaserineqarluarsimapput kiisalu ilinniarneq aamma sungiusarluni sulineq pillugu quppersakkani, ilinniartullu taakku aqqutigalugit pitsaasumik ilisimatinneqartarpuit.

Imminut nalilersornerup, uppernarsaatit tunniunneqarsimasut aamma apeqqutinik arlalinnik itisilerilluni akissutigineqarsimasut akissutaannik misissuinermi naliliisut paasivaat ilinniarnerit pitsaassusaannik qulakkeerinninnissaq aamma taakkuninnga qaffatsitsisussanik ilisimasaqarfiit avatangiiseqarluarnissaat taakku tamarmik alaatsinaanneqarluartut. Naliliisut aamma paasivaat, ilinniakkanut aamma ilinniarnernut aaqqissuussinerit aallaatigineqarneranni suliniutinik arlalinnik imaqartut qaffasisumik ilinniarnermi killiffeqarnissamik qulakkeerinnittussanik kiisalu ilinniarnerup anguniagaanik siunissaanillu aalajangiussisussanik aamma ilinniarnerit suli ineriertornissaannik qaffasinnerusumik bacheloritut ilinniarnertut Ilulissani ilinniarfiup sinaakkutaasa iluanni aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerni (ilinniakkat allat) aamma nunatta sinneraniittuni immikkoortortani ilinniarnerni.

14. Pitsaassutsimik qulakkeerinninnissamik pingaaartitsinerup ilinniarfimmi sulinermut sinaakkutinngortinnejqarsimanera naliliisut iluaraat. Nunat assigiinngitsut akornanni pitsaassutsimik qulakkeerinninnermi periaatsit, Europami pitsaassutsimik qulakkeerinninnermi aamma inerisaanermi malittarisassani aalajangersarneqarsimasut, tassani pingaaartinneqarlutik ersersinneqarnerat pingaaartuuvoq.

15. Ilinniartitsisut piginnaasaannik ingerlaavartumik annertusaaneq pingaaartinneqartoq aamma naliliisut paasivaat, tamannalu ilinniakkamut aaqqissuussinerit naapertorlugit ilinniartitaanerit piviusunngortinnejqartarnerannik tamatigut kinguneqartarpoq. Tassunga peqatigitillugu ilinniartitsisunik nutaanik piginnaasaqarluartunillu ilumoorullugu atorfinitisiniartarneq uppernarsarneqarpoq.

Pissutsit taaneqartut tunngavigalugit naliliisut nersorinninnertik oqaatigerusuppaat, naak taakkununnga inatsisitigut aalajangersagaqanngikkaluartoq imaluunniit

ileqqunik malitassaqanngikkaluartoq, naliliisunut pingaartutut isigaat taakkulu nalilfersuinerminni ilaatissimallugit.

16. PI/SPS-imik siornatigut naliliineq (2012) ilaatigut aallaavagineqarpoq, tassanili ilinniarfimmi atorfinissutaasinnaasumik bachelordinngorniarnermik ilinniagaq aamma ilinniakkamut aaqqissuussineq (ilinniakkamik misileraalluni) alaatsinaanneqarluni. Naliliisut, siumut isummereerluni suleriaaseqarneq pinngitsoortinniarlugu, ilinniakkamut ilinniartitaanernullu aaqqissuussinerit tamarmik ataatsimut nalilerneqarnissaat, immikkullu bachelordinngorniarluni ilinniарneq pillugu oqaaseqaateqarnissaq pisariaqaraangat, toqqarsimavaat.

PI/SPS-imi ilinniartitaanerit pitsaassusaannik naliliinerit pingaarnertut alaatsinaanneqarput, tak. Europamiunut 'Standards & Guidelines' for kvalitetssikring og –udvikling (ESG 2015).

Naliliisut taamatut alaatsinaataqarlutik naliliinermi tunngavissat arlallit aalajangersorpaat. Quppernerup ataani nassuaatini European Standards & Guidelines innersuussutigineqarput.

17.³ *Tunngavik 1 – Ilinniarnerit taaguutaat aamma sulinermut attuumassuteqarnerat.*

Inatsisini ilinniakkamullu aaqqissuussinerni, ilinniarnerit tamaasa immikkoortillugit, siunertat aamma ilinniakkanik naammassinninnermi piginnaalerneqartartut allaaserineqarsimapput. Perorsaanermik suliap ataani atituumik atornissaat naleqqupput.

Soraarummeernerup naammassinerani, ilinniartitaanermut inatsit naapertorlugu, ilinniakkamik naammassisqarnermi ilinniarnermut uppermarsaammik tunniussisoqartarpooq.

18.⁴ Sulinermut attuumassuteqarneq ilinniarnernut, inuussutissarsiuutnik ilinniartitsinernut imaluunniit qaffasissumik ilinniartitaanernut tamanut pingaaruteqarpoq.

Taamatut naliliinermut tunngaviupput ilinniakkanut aaqqissuussinerit, ilinniakkamut aamma sungiusarluni sulinermut atuagaaqqat pigineqarpata taakkununnga suliarineqarsimasut taakkununnga uppermarsaatitullu ilanngunneqarsimasut. Kiisalu misissuinerit arlallit aamma nalunaarusiat taamatut naliliineq tunngavilersorpaat.

Ilinniarnernut ilanngunneqarsimavoq eqaassuseq, taamaalillutik teorii aamma sulineq sunneeqtigisiillugit piviusunngortinneqarlutik. Taamaaliornikkut perorsaanerup iluani sulinermut tunngavissat ilinniarnerit ukiunut atuuffimminnut naleqquttuunissaat

³ European Standard & Guidelines 1.2

⁴ European Standard & Guidelines 1.2

aamma suliffeqalernissamut periarfissat qulakkeerneqarput – qaffasissutsini assigiinngitsuni – ilinniakkamik naammassinnissimasunut.

19. Ilinniartunik nangitsisumik PI/SPS-ip malittarisaqartarnerata, pikkorissaanerit aamma piginnaasaqalernissanik neqeroorutit pillugit atuisunik atorfinitssitsartunillu oqaloqatiginnertigut kiisalu avataaneersunit misissuinerit arlaqartut aamma nalunaarusiat takutippaat, ilinniarfiup pisortai sulisuilu atuisut aamma atorfinitssitsartut kissaataannut pisariaqartitaannullu akuersaartuusut.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinernik qaffasinnerusumillu ilinniartitaanernik soraarummeerlutik ilinniakkanik aammalu ilinniarfiup pikkorissaanerinik naammassisqaqsimasut amerlanerit ulluunerani paaqqinnittarfinni aamma ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni perorsaanermik naleqquttunillu suliffeqarput – ilaat suliffeqarfinni pisortatut atorfekalersimallutik, soorlu aamma allat kommunini perorsaanerup iluani pinaveersaartitsinermik suliaqarlutik imaluunniit siunnersortitut suliaqarlutik.

Suliffiit assigiinngitsorpassuit atorfigineqartarmata tamanna ilinniarnernut, pikkorissaanernut aamma pikkorissaqqinnernut/ilinniaqqinnernut unammilligassanik annertuunik nassataqartarpooq.

20. PI/SPS-imut siulersuisut ilinniarnerit pitsaassusaat alaatsinaappaat aamma suliffeqarfiit pisariaqartitaannut aamma piumasaqaataannut ingerlaavartumik qanoq akuersartoqarsinnaanersoq, aamma siulersuisut arajutsinaveersarpaat ilinniarnerit inerisaanissamut periusissiaat, sungiusrlni sulinerup piviusunngortinnissaa pitsaassusiatalu qulakkeerneqarnissaa. Siulersuisut ilinniarnerni ilinniartussarsiorerit malinnaaffigisarpaat taamaalillutillu siunissami kommunini aamma illoqarfinni perorsaanermi sulisut malinnaaffigisarlugit.

Naliliisut nalilerpaat PI/SPS-imi Siulersuisut aamma pisortat alaatsinaatarigaat ilinniarnerit tunaartarisamikkut aamma imarisamikkut suliffeqarfinnut tulluartuunissaat, aamma ilinniarnerit aamma pikkorissaanerit neqeroorutigineqartartut atituut nunatsinni inuiaqatigiit ineriarnerannut pingartaunissaat.

Taamaattumik ilinniarnerit pikkorissarnernik aamma ilinniarsimannngitsumit atorfinitssutaasinjaasumik bacheloritut qaffasissuseqartunik ilinniarnernik pisariaqartitsinerat atituumik isumaginiarneqarpoq. Ilinniarfimmi aamma najugaq qimannagu ilinniarnikkut nunami sananeqaatimigut, kulturikkut ilinniarsimassutsikkullu assigiinngeqisumi ilinniarnerit piviusunngortinneqartarput, PI/SPS-illu tamanna suliassaq iluatsilluartumik isumagisimagaal naliliisut nalilerpaat.

Ilinniarnerit misissorneqarsimasut killiffimmit appasinnermit qaffasinnermut suliffeqarfinnut naleqquttuunerat, perorsaanerup aamma

isumaginninnerup ataaniittunut, naliliisut aamma nalilerpaat, tamannalu siornatigut misissuinerni⁵ aamma upternarsineqarsimavoq.

21.⁶ *Tunngavik 2 – Ilisimasat tunngaviusussat.*

Uppernarsaatini aamma nalunaarusiami ilisimasat tunngaviusut nalinginnaasumik pitsaasumillu saqqummiunneqarput, tassani allaatigineqarput atuagaateqarfik, atuagaateqarneq, IT-p aaqqissuunneqarnera ikorsiinermilu atorneqartartut, inerisaanernut ilisimatusarnermullu atassusiineq nunallu iluani aamma nunat assigiinngitsut akornanni suleqateqartarneq, ilinniartitsisut ilinniakkamikkut tunuliaquataq qaffasisusaallu, misilittagaat piginnaasaallu, kiisalu piginnaanngorsarnermut atorfinitssisarnermullu periusissiat.

Piginnaasatigut ineriartortitsineq, inerisaanermik ilisimatusarnermillu suliaqartunut attaveqartoq, pingartumik qaffasinnerusumik ilinniartitaanernut bacheloritut qaffasisuseqartunut iluaqtissatut aamma ilinniartup perorsaasutut piginnaasaqarluartutut sulinermini ingerlaavartumik piukkunnarsartuarnissaanut naatsorsuutigineqarpoq.

Sinaakkutigineqartut iluanni ajornanngitsillugu ilisimatusarnermut atassusiinissamik siunertaqarneq akuersaarnarpoq. Maannakkuugallartoq bacheloritut ilinniarneq aamma bachelorinngorniarluni soraarummeerutissamik suliaqarneq tassaapput ilisimatusarnermut atassusiinissamik pisariaqtitsiffiusut.

Bacheloriorut qaffasisusilimmik ilinniarnermi ilisimatusarnermik inerisaanermillu tunngavilinnik ilisimasanik tapertaqarnissamut atuisinnaanissamullu ilinniartut piginnaasaqalernissaat siunissami perorsaasutut sulinermi iluaqtissatut naatsorsuutigineqarpoq.

Ilinniakkamut aaqqissuussinermi allaqqavoq perorsaasunngoriarluni ilinniarnermi ilisimatusarneq pillugu teoriinik ilinniartitsisoqartartoq anguniarlugu ilinniartup malinnaasinnaanissaa, atuisinnaanissaa aamma peqataasinnaanissaa misileraalluni, inerisaalluni aamma ilisimatusarluni suliaqarnerni perorsaanerup iluaniittuni.

Ilinniartitsisut nalinginnaasumik ilinniarnikkut piginnaasatigullu tunuliaquataqarput, ilinniarnerit iluaniittunik suliassanik isumagineqartussanik tigusinissaminut. Ilinniartitsisunut ilaapput ilinniartitsisut kalaallit oqaasiinik piginnaasaqartut kalaallillu kulturiannik piginnaasaqartut, aamma avataaneersunik piginnaasaqarluartunik ilinniartitsisoqarpoq ilinniartitsissutini ilisimasanik isummanillu allanik pingartunik tunniussaqarsinnaasunik, taakkulu ilisimasut isummallu inooqatigiinnut ilanngukkiartornermik perorsaanermillu kulturikkut paasinninnermut atuuttumut peqataatinneqarsinnaasariaqarput.

⁵ Isumaginninnerup iluani ilinniarnerni suliniutit, Epinion 2019.

⁶ European Standard & Guidelines 1.5 & 1.6

Kalaallisut qallunaatullu ilinniartitsisoqartarpoq. Najugaq qimannagu ilinniarner ni ilinniartitsineq kalaallisut ingerlanneqarnerusarpoq, najukkamilu ilinniarnerit naammassineqartarnerannut tamanna pitsasumik sunniuteqartarluni.

Ilinniartitsisut piginnaasaannik ineriertornissaq avataani ilinniaqqinnikkut aamma ilinniarfiup iluani piffissami aalajangersimasumik ilinniagassani qulequataqarluni ulloqartitsisarnikkut, aammalu ilisimasanut iserfissanik, IT-mi ilisimasanik avitseqatigiinnermi atortussanik, atuagaateqarnikkut initigullu isumalluuteqarnikkut, nunat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnikkut ilisimatusarnermullu atassusiinikkut inerisaanikkut ukkatarineqartut naliliisut nalilerpaat.

Aamma naliliisut nalilerpaat inerisaanernik aamma ilisimatusarnernik suliaqarnermi ilinniartut peqataatinneqartarnerat bachelorinngorniarluni soraarummeerutissamik suliaqarnermi perorsaasutut ilinniarnermi tamanna atuutilersimasoq.

22.⁷ Tunngavik 3 – Ilinniarnerni ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigisani anguniakkat.

Ilinniarnerni anguniakkat ilinniakkamut aaqqissuussinerni, ilinniakkanut aamma sungiusarluni sulineq pillugu quppersakkani allanneqarsimapput, ilinniarnerillu pilersaarisorneqarnerat aamma piviusunngortinneqarnerat, qaammatinik 9-nit ukiut sisamaata affaanik ilinniarnissamik sivisussuseqartunut, ataqtigiiissumik qaffakkiartuaartumillu takussaasunik anguniagassanut aamma ataqtigiiartunik ilinniarnermi najoqqtassanut aaqqinnejqarsimapput. Suleriaatsit aamma ilinniartitseriaatsit taaneqarsimasut naleqquuttutut, misilerarneqarsimasutut isumaliutigilluagaasutullu nalilerneqarput ilinniartitsissutini ataasiakkaani/qulequttani ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigisani anguniakkat anguneqarnissaannut.

23. ⁸Ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu anguniakkat ilinniakkanut aaqqissuussinerni ilinniakkap imarisaani, sannaani aamma siuariartorerani paasinartumik ataqtigiiissumillu allaatigineqarsimapput, naleqatigalugillu Europami naalagaaffinnilu ataasiakkaani qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni ilinniarnerit qaffasissusaat ilinniarnermilu ilisimasassatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit qaffasissusaannik aalajangiussilluni allaatigisat.

Naliliisut nalilerpaat ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut anguniakkat ilinniakkanut

⁷ European Standard & Guidelines 1.4 & 1.6

⁸ European Standard & Guidelines 1.2

aaqqissuussinerni ilinniakkap imarisaani, sannaani siuariartorneranilu allaatigineqarsimasut paasinartumik ataqatigiissumillu.

24.⁹ Tunngavik 4 – Pilersaarusiorneq piviusunngortitsinerlu kiisalu ilinniarterni ilinniartitseriaatsit suleriaatsillu atorneqartut.

Taakku pissutsit pingaaruteqartut ilinniakkanut aaqqissuussinerni ataasiakkaani taakkunani lu ilinniartitsissutini/qulequuttani sammineqartussani assigiinngitsumik oqimalutarlugit aamma aalajangersimajuaannangitsumik allaatigineqarsimapput. Ilinniartitsinerit imarisamikkut sivisussutsimikkullu assigiinngissuteqarnerannik tamanna pissusissamisoortumik kinguneqarpoq. Ilinniartitaanerni sivisunerusuni assigiinngisitaarneq annertunerpaavoq. Nalinginnaasumik, allaatigineqarsimasut aallaavigalugit, ilinniartitsissutini anguniakkanik allaatigineqarsimasunik pissarsiaqarnissaq naleqquttuullunilu tunngavilersorluagaavoq.

25. Inuussutissarsiornermut tunngassuteqartutut aamma piginnaasaqarluarluni perorsaanermik ilinniarternut perorsaanermik, psykologiomik, sulinermik aamma ilinniagassani ilisimasassanik ataatsimuulersitsilluni aaqqiisimaneq ilinniarnermi qitiuvoq. Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni tamanna erseqqarinnerpaavoq.

26. Ilinniarterni sisamanik pingarnernik immikkoortortaqarpoq, sungiusarluni sulinermik ingerlatsinerit allaatigineqarsimallutik. *Pikkorissutut sulinermik sungiusarneq* ilinniarternut pilersaarutini qitiusutut inissinneqarsimavoq, ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut pilersaarummi tamarmiusumi aamma ilinniagassani ataasiakkaani qulequttanilu isumaliutiglluagaasut naliliisut nalilerpaat.

Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni pingartumik sungiusarluni sulineq nalinginnaasuni sungiusarluni sulinermut aamma immikkut pisariaqartitsisuni sungiusarluni sulinermut immikkoortinneqarsimavoq.

Sungiusarluni sulinerit inuiaqatigiinni avatangiiserisani pisariaqartinneqartut ilinniartut ilinniarsimasutut piginnaaneqalernissaannut tunngasut qulakkeerinneqataaffigisarpaat, ilutigalugulu ilinniartut teoriimik sulinermillu taartigiittumik sammisaqartarput aamma ilinniartitsisut sulinermik paasisimasaat ilinniartitsinermi ullutsinnut naleqquttumik tunngaviusarput.

Sungiusarluni sulinerup saniatigut ilinniarnerit immikkut tamarmik ilinniartitsissutinik pingasunik katitigaapput: ilinniartitsissutit qanitariissut tassaasut paedagogik aamma psykologi, ilinniartitsissutit qanitariissut tassaasut inuiaqatigiilerineq aamma isumaginninnermi ilinniartitsissutit immikkoortut aamma ilinniartitsissutit qanitariissut kulturi aamma sammisaqartitsilluni ilinniartitsissutit tassaasut drama, nipilersorneq aamma sannavilersorluni ilinniartitsineq. Ilinniakkamut pilersaarummiittarput pinngitsoorani ilinniartitsissutigineqartussat perorsaanermi ilinniartitsissutit aamma qulequttat sammineqartussat, taakku paaqqinnitarfinni aamma atuarfinni sulinissamut ilinniartoq piareersassavaat.

⁹ European Standard & Guidelines 1.3

Ilinniakkamut pilersaarutit nalunaarpaat qulakkiissallugu ilinniartup
inerikkiartornissaa aamma sulisutut ilinniarsimasutut paasisimasaqarnissaa,
ilinniartitsissutini ilisimasaqalernissaa, sulisutut ilinniarsimasutut
pikkorissuseqarnissaa aamma perorsaalluni sulinermi assigiinngitsunik
qaffasissuseqartunik sulisutut ilinniarsimasutut piginnaasanik ilinniarnissaa.
Piginnaasassatut allaatigineqarsimasut naammaginartumik imaqarput ilinniarnerillu
pillugit ilinniakkamut aaqqissuussinerni kingullerni anguniagassat
allaatigineqarneranni ersersinneqarlutik.

Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnermut ilinniakkamut
aaqqissuussinermi Danmarkimi atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniarnermi
ilinniarnerit qaffasissusaat ilinniarnermilu ilisimasassat, pikkorissutsikkut
piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut ilinniakkap naleqatigigai
saqqummersissallugu pingaartuuvoq. Ilinniakkamut aaqqissuussinermiittuni
ilinniartitsissutini aamma qulequttani ilinniartitsissutigineqartussani
erseqqisisinnejarput ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu
naatsorsuutigineqartut, naalagaaffimm aamma nunat assigiinngitsut akornanni
pikkorissutut perorsaasutut ilisimasat, pikkorissutsit piginnaaneqarnerillu.

Ilinniakkamut aaqqissuussinerni aamma ilinniarnermut quppersakkami
sungiusarlunilu sulinermut quppersakkami ilinniarnerit
allaatigilluarneqarsimasut naliliisut nalilerpaat, taakkunanilu ilinniartut
paasissutissilluarneqarlutik. Kiisalu suleriaatsit ilinniartitseraatsillu
naleqquyttuupput aamma ilisimasatigut, pikkorissutsikkut
piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunut tapersiilluarlутик
atuuffissaminnilu naammaginarlутик.

Ilinniarnerni immikkoortuni ilisimasatigut, pikkorissutsikkut
piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut allaatigineqarsimasut
isumaliutigilluagaasut malunnartumillu Europami ilinniartitaanerit
qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut
piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunut Danmarkimilu
ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut,
pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunut
naapertuuttusut, naleqqiussinissaq naleqquyttuugaangat, naliliisut
aamma nalilerpaat.

27.¹⁰ Soraarummeernerni aaqqissuussinerit allallu nalileeriaatsit ilinniakkamut
aaqqissuussinerni ilinniartitsissutini/qulequttani ilinniartitsissutigineqartuni aamma
ilinniartitsissutit/immikkoortkuutaartut immikkoortuinippit allanngorartumik.
Angusat anguneqarsimasut uutorniarlugit periutsit assigiinngitsut atorneqarsimasut
pingaartumik allaatigilluarneqarsimapput tunngavilersorluarneqarsimallutillu,
periutsillu toqqarneqarsimasut tulluartuusut nalilerneqarput piffissani
atorneqarfimminni aammalu ilinniarnerit ataasiakkaat sivisussusaat aamma

¹⁰ European Standard & Guidelines 1.3

kulturikkut oqaatsitigullu atuuffii eqqarsaatigalugit. Ilinniarnerni ataasiakkaani naliliinermi periutsit assigiinngitsut atorneqarneri nukittorsaatitut nalilerneqarput.

Soraarummeernerk aqqissuussinerit aamma nalileeriaatsit tunngavilersorluagaasutut naliliisut nalilerpaat.

28.¹¹ Ilinniakkap ulapinnassusia ilinniarnerni pineqartuni amerlanerni ilinniakkamut aqqissuussinerni aamma quppersakkani skema atorlugu erseqqissarneqarpoq, tamannalu tunngavigalugu ilinniartunut ataasiakkaanut ilinniarnerup ulapinnassusia ukiumi ilinniarfiusussami assigiimmik agguanneqarsimavoq.

Ilinniakkap ulapinnassusia naammaginartuusutut naliliisut nalilerpaat.

29.¹² Ilinniarnerit akuerineqarnissaannut piumasaqaatit upternarsaatit aamma kisitsisit atorlugit nassuaasiornert saqqummiunneqartut tunngavigalugit nalilerneqartut takutippaat nunatsinni Namminersorlutik Oqartussat malittarisassat pingartutigut malinneqartut soorlu qaffasinnerusumik ilinniakkamik bacheloritut qaffasissuseqartumi aamma ilinniakkani appasinnerusumik qaffasissuseqartuni.

Naliliisut nalilerpaat ilinniarnerit akuerineqarnissaannut piumasaqaatit aqunneqartut ilinniarnerit pitsaassusaannik qulakeerinninnissaq aamma ilinniartut ilinniakkaminnik iluatsitaqarnissaat siunertaralugu.

30.¹³ Nunat assigiinngitsut akornannut nalimmassarneq aamma ilinniartut paaraateqatigiinnerat bacheloritut ilinniarneq pillugu ilinniakkamut aqqissuussinermi ilaavoq, tassanilu aalajangerneqarluni pinngitsuugassaanngitsumik sapaatit akunnerini marlunni nunani allani ilinniakkamik ingerlatsisoqartassasoq. Nunani allani ilinniarneq piareersarneqarlunilu nalilerneqartarpooq.

Naliliisut nalilerpaat nunat assigiinngitsut akornannut nalimmassaaneq aamma ilinniartut paaraateqatigiinnerat ilinniarnermut aamma ilinniartut ilinniartitsisullu ilinniarnermik suliaqarnikkut ineriarnerannut ikorfartuutaasoq.

31.¹⁴ Ilinniartut tiguneqarnerat, ilinniarnerminnik naammassinninnerat taamaatitsinerallu, ilinniarnerminni siumukarnerat kiisalu ilinniartut sunnuteqarnerat aamma suliffittaarnissaq siunertaralugu ilitsorsorneqarnerat upternarsaatini ilinniarfimmeersuni avataaneersunilu paasinarsarneqarpoq, taakkunnilu erserpoq ilinniakkamut aqqissuussinerniittut ilinniarnermut akuerineqarnissamut aamma tiguneqarnissamut piumasaqaatit malinneqartut aamma ilinniartut ilinniartunngornissaminut piareersimassusiat misilinneqartartoq qinnuteqartoq kisimiitillugu oqaloqatigineqarnissaa pisariaqaraangat.

¹¹ European Standard & Guidelines 1.2

¹² European Standard & Guidelines 1.4

¹³ European Standard & Guidelines 1.5

¹⁴ European Standard & Guidelines 1.7

Kisitsisit atorlugit nassuaasiornernit kiisalu nalunaarusianit avataaneersunit ilinniarnerni taamaatitsinerit paasineqarsinnaapput, naallu taanna assigiinngitsumik annertussuseqartartoq apeqquaalluni ilinniarneq avatangiisillu sorliit pineqarnersut. Ajornartorsiut taanna PI/SPS-ip annertuumik arajutsinaveersaarpaa Naalakkersuisoqarfiup, oqartussaasut ilinniarfiillu allat suleqatiginerisigut taamaatitsisarnerup millisarniarnerani. PI/SPS-ip ilinniartuutiminut ilinniarfinni tamani tapersersuinernik aamma ilitsersuinernik assigiinngitsunik neqerooruteqarneq siulliussimavaa.

Naliliisut nalilerpaat ilinniarfiup annertuumik pingaartikkaa ilinniartut iluatsinnissaat aamma ilinniakkaminnik naammassinninnissaat, allallu suleqatigisartakkat suleqatigalugit suliniutinik aallartitsisoqartuartoq naammassinnittartut amerlisarniarlugit aamma taamaatitsineq pinaveersimatinniarlugu.

32.¹⁵ Tunngavik 5 – Ilinniarnerit ilinniakkamullu aaqqissuussinerit pitsaassusaannik qulakkeerinninneq.

Ilinniarnerit inerisarnissaat pitsaassutsimillu qulakkeerinninnissaq PI/SPS-ip ingerlaavartumik aallutaraa. Tamanna ilaatigut ilinniartut ilinniarnerni pissarsiaannik naliliinikkut aamma ilisimatusarnermut atassusiinikkut ilinniarfimmilu sulisut ilinniaqqinnerisigut pisarpoq.

Ilinniakkamut aaqqissuussinerit piffissap killiliussap iluani nalliuteqqittartumik iluarsanneqartarput, anguniakkanut taaneqartunut aamma ilinniartut inuiaqatigiillu pisariaqartitaannut tulluunnersut.

Ilinniartitsisut pikkorissaqqinnerat aamma ilinniaqqinnerat tassaapput ilisimatusarnerni aamma inerisanerni, ukiumoortumik pikkorissarnerni, isumassarsiniarluni angalanerni aamma nunat assigiinngitsut akornanni ilinniartitsisunik nunani allaneersullu ilinniarfinneersunik paarlaasseqatigiittarnerni peqataanerit. Ilinniarnerit qaffasissumik ilisimasatigut pitsaasuunissaat anguniarneqarpoq taamaallutlik ilinniartut annertunerpaamik ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunit pissarsiaqarnissaat qulakkeerniarlugu aamma perorsaasunngorlutik naammassinnittut ilisimasatigut sapinngisamik pitsaanerpajunissaat.

Ilinniakkamut aaqqissuussinerit atuuttut tunngavigalugit ilinniarnerni ataasiakkaani ilinniarnerit ingerlanissaanni erseqqissumik sammiveqarnissaq anguniagaqarnissarlu, semesterit ataasiakkaat imarisissaat periaassisaaallu aamma ilinniartut pissarsiaqarnissaat ilinniartitsisut suleqatigiikkutaarlutik aalajangersimasumik pisartumik ataatsimiittarnertigut qulakkeertarpaat. Tamannalu ingerlanerit ataasiaakkaat qulequttanik, atortussatigut periaatsitigullu ingerlanermi atorneqartussanik aamma ilinniarnerit pingarnertut anguniagaat assigiinngisitaartunik imaqartinnerisigut qulakkeerneqartarpoq.

¹⁵ European Standard & Guidelines 1.9

33. Ilinniarnerni ataasiakkaani semesterini/immikkoortumi oqaluttariarsornikkut naliliisoqartarpoq, tassani imarititaq aamma periutsit pillugit akissuteqartoqartarluni, taamaalillunilu ilinniartitsisup ilinniartunik attaveqarnermigut imarititaq periutsillu aaqqissinnaavai taamaaliornermigullu ilinniartitsinermi pissarsiarineqarsinnaasut pitsaanerpaaffianiittussanngorlugit.

Ingerlatanik naammassisqaqarnerni qarasaasiakkut apeqqutit immersugassat akisassangorlugit nassiunneqartarpot, tassani ingerlatami immikkoortuni assigiinngitsuni atortussat, periaatsit, ilinniartut misigisimasaat, pissarsiaat aamma ingerlatami peqataanerat apeqqutigineqartarlutik. Apeqqutit immersugassat ilinniarnernut assigiinngitsunut tulluartunngorlugit suliarineqartarpot, akissuteqaatillu annertunerpaamik sunniuteqarsinnaanerat anguniarlugu ingerlaavartumik aaqqinneqartarlutik.

Semesterip naammassinerani apeqqutit immersugassat aamma atorneqartarpot, semesterimut ilivitsumut tunngasuteqartut.

Kisitsisit atorlugit nassuaasiat oqaaseqaatillu PI/SPS-ip atortarpai ilumini ingerlaavartumik naliliinermi aamma ilinniarfimmi ilinniarnerni pingasuni ilinniartitsinerit pitsanngorsarniarlugit, taamaalillutik ilinniakkamik naammassisqaqarsimasut nunatsinni inuiaqatigiinni suliaminnik isumaginninnerminni pisinnaasaqarnerpaatinniarlugit.

Kinaassuseq isertuullugu paasissutissat tamarmik nalunaarutigineqartarpot, isertuunneqartussat paasissutissat pillugit inunnut paasissutissat pillugit inatsimmi aalajangersarneqarsimasut allallu unioqqutinnejinginnissaat anguniarlugu.

Ilinniakkanut aaqqissuussinerit 2017-imeersut taakkulu kingornatigut suliarineqarsimasut aallaavigalugit ilinniarnerit pitsaassusaannik ingerlaavartumik qulakteerinninniarluni pitsaasunik iluaqutaasunillu suliniuteqartoqartarsimasoq naliliisut nalilerpaat. Killiffinni aamma piffissap iluani ingerlanneqartunik naliliinernik atuineq suliniutit aalajangersimasumik atorneqartartut ilagilersimavaat, aamma pisortat ilinniartitsisullu angusanik allattuinissaq arajutsinaveersaartarpaat taakkulu siunissami ilinniartitsinermi aamma ilinniarnerit ilusilerneqarnissaanni suliniuteqarnissamut aallaaviginiarneqartarlutik.

Ilinniartut suliaasa pitsaassusaat ineriartortinniarlugit ilinniarnermi nalunaarsuiffit, ilinniarnermi ilitsersuinerup, ilinniaqatigiittartoqalernissap il.il. atorneqarnissaat naliliisut aamma nalilerpaat. Suliniutissat taakku qanoq iluaqutaatigiumaarnissaat nalileruminaappoq, kisianni ilinniarfiup taakkunatigut suliniuteqarnissaa qujanassaqaaq.

34.¹⁶ Tunngavik 6 – Tamanut ammasumik paasissutissiineq

¹⁶ European Standard & Guidelines 1.8

PI/SPS-ip ilinniarfik, taassumalu ilinniarneri pikkorissartitsinerilu ilinniartunngortussat pikkorissartussallu alaatsinaatalarugit inuiaqatigiinnut saqqummiuppai. Ilinniarfiup nittartagaani <http://pi.sps.gl/>-imi ilinniakkamut aaqqissuussinernut, ilinniarnerit pillugit quppersakkat aamma ilitsersuinerit pillugit paasissutissat paasissutissiissutigineqarput. Pikkorissartitsinerit aamma pikkorissartitsinerit imarisaat pillugit atortussat allaatigisat atorlugit nittartakkami paasissutissiisoqarpoq.

Ilinniarfiup ilisimasanik eqiteruffiunera, ilisimasanik nutaanik inerisaanermut nunatsinni inuiaqatigiinnut iluaqutaasumik tapersiivoq, taannalu ilinniarnernut attuumassuteqartunut imaluunniit perorsaasutut sulinerup iluini sulinermut paasissutissanik aallaavissatut piukkunnaateqarpoq.

Ilinniarnerit aamma pikkorissartitsinerit pillugit paasissutissanik pingaartunik nittartakkap imaqrnera naliliisut nalilerpaat.

35. Tunngavik 7 - 2012-imi naliliinerup malitsigisaanik suliaqarneq

2012-imi naliliisut bacheloritut ilinniarneq Naalakkersuisoqarfiup 2008-mi akuersissuteqarnertigut taamani misilgutaasumik ingerlanneqartoq nalilerpaat. Naliliineq nalunaarusiornermik naggaserneqarpoq, tassanilu Europami akuerineqarsimasut ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasassatigut pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut pillugit arlalinnik innersuussutinik saqqummiussisoqarpoq.

Innersuussutit ilinniakkamut aaqqissuussinerup imarisanut, ilisimasanut tunngaviususanut aamma ilinniakkap naammassineqartarnissaanut ilinniakkallu pitsaassusaanik qulakkeerininnissamut pingaartumik tunngapput.

Tullertut innersuussutit malitsigisaannik inerisaanermik suliaqartoqarnerata inerneraa perorsaasutut ilinniarnerup nutaamik ilinniakkamut aaqqissuussinermik kiisalu ilinniarneq pillugu aamma sungiusarluni sulineq pillugu quppersakkamik suliaqarneq.

Saniatigut najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniakkamut aaqqissuussineq naleqqussarlugu inerisaalluni suliaq PI/SPS-ip aallartippaa.

Siuliani naliliinermi innersuussutit perorsaasutut ilinniakkap, maannakkut perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnertut akuerineqarsimasumut, arlalinnik allangortinneratigut pitsaassutsimut pingaarteqartumik inernejarsimanera naliliisut nalilerpaat.

Allangortitsinerit ilinniakkap inerisarneqarneranut aamma ilinniarfiup ilinniarnerinut allanut ilinniarnermilu sammisaanut allanut qulakkeerininnermut pitsaassutsimik sunniuteqarsimasut naliliisut naliliippot.

36. Tunngavik 8 – Ilinniartut naammagisimaarinninnerat.

Uppernarsaatissat PI/SPS-ip tunniussai ilinniartut ilinniakkamut, ilinniartitsinermut, atortorissaarutinut il.il. naammagisimaarinninnerannik naliliinissamut tunngavissiilluarput.

Naliliinermi tassani ilinniartut isumaat itisilerniarlugit ilinniarfimmut tikeraarnermi apeqqrissaarnerit ingerlanneqarsimapput. Apeqqrissaarnermi ilitsersuutit qallunaatut kalaallisullu suliarineqareersimasut aallaavigalugit apeqqrissaarnerit ingerlanneqarput. Ilinniarfimmittuni ilinniakkani amerlanernit ilinniartut nutaat misilittagaqartullu peqataasimapput, tassanilu pineqarlutik ilinniartut ilinniartutut inuunerat, ilinniartitsineq aamma atortorissaarutit, ilinniarnerni suleqateqarneq ilinniartitsisunillu suleqateqarneq akisussaaqataanerlu¹⁷.

Ilinniagartik, ilinniartitsineq, ilinniartitsisunillu pisortanillu peqateqarneq, ilinniarnermi ilitsersuisarneq aamma tapersiisarneq kiisalu atortorissaarutit periarfissallu ilinniartunut periarfissanngortinnejartartut ilinniartut pingaartutigut naammagisimaaraat naliliisut nalilerpaat. Ilinniartunik apeqqrissaarnerit tunngavigalugit naliliinerit nunatsinni ilinniartut naammagisimaarinninnerannik misissuinerup¹⁸ kingulliup, naliliisut misissugaata, tunngavilersorpaa.

NALILIINERMI TUNNGAVIIT – OQAASEQAATIT AALAJANGERSIMASUT AAMMA INNERSUUSSUTIT.

37. Immikkoortumi tullinnguuttumi (imm. 37– 83) ilinniarnerit pineqartut ilinniakkamut ilinniarnernullu aaqqissuussinerit kiisalu ilinniarnermi piviusungortitsineq imminut nalilernerme paasissutissat, uppernarsaatissat, ilinniarfimmut tikeraarneq apeqqrissaarnertalik kiisalu paasissutissanik noqqaaneq aamma apeqqutit naliliisut erseqqissaqqullugit kissaatigisimasaat pillugit oqaaseqaatit aalajangersimasut naliliisut saqqummiuppaat. Oqaaseqaatit naliliinerit *ilaatigut* tunngavilersorpaaat, tassanilu nalilersuinerit innersuussutilu aamma *ilaatigut* PI/SPS-i ilinniarfittut assigiinngitsunik katitigaasutut ataqtatigiisumik allaaserineqarluni.

Naliliinermi tunngavigineqartut ataasiakkaat iluanni naliliinerup malitseqartinnissaa pillugu PI/SPS-imut innersuussutit naliliisut aamma saqqummiuppaat.

Immikkoortup tulleriinnilersorneqarnerani tunngaviit arfineq pingasuusut najoqqutarineqarput, imminut nalilernerq pillugu nalunaarusiap suliarineqarnissaanut PI/SPS-imut ilitsersuutigissallugu toqqarneqarsimasoq tunngavigalugu. Naliliisut

¹⁷ European Standards & Guidelines 1.3 Student Centered Learning, 1.4 Student Admission, Progression, 1.6 Learning Ressources and Student Support.

¹⁸ Ilinniartut atugarissaarnerat pillugu misissuineq, Perorsaanermik Ilinniarfik, Ennova 2019

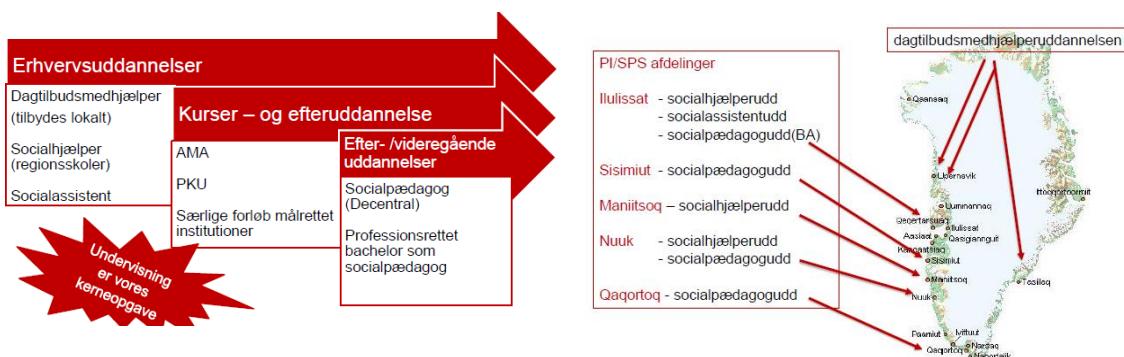
inerniliinerannik aamma innersuussutaannik pingarnernik eqikkaanermik immikkoortoq naggaserneqarpoq.

TUNNGAVIK 1 – ILINNIARNERIT – PISARIAQARTITAT NALEQQUSUSERLU

38. Tunngavik manna ilinniarnernut, atuisut atorfinititsisartullu pisariaqartitaannut naleqqussusiannullu kiisalu PI/SPS-ip suliffeqarnermik oqaloqateqartarneranut tunngavoq.

Ilinniarnerit ilinniarnernut ilinniakkannullu aaqqissuussinertaqartut aallaqqaasiullugit saqqummiunneqarput. Inuussutissarsiatnik ilinniartitsinerit aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit ingerlanneqartut PI/SPS-imi neqeroorutigineqartut sumilu nunatsinni inissinneqarsimanersut ataani assiliartami saqqummersinneqarput.

Ilinniarnerit taakku pillugit siulersuisut Naalakkersuisoqarfimmik IKIN-imik isumaqtigiissuteqarsimapput.

Assiliartaq 1 PI/SPS-imit suliarineqarsimasoq.

39. PI/SPS-imi ilinniarnerit tamarmik teoriimik ilinniarnermit sungiusarluni sulinermut paarlakaattumik ilinniarnerupput. Ilinniarfimmi killiffinni tamani ilinniarnerit tamarmik sulinermik ilaqrnertik taamaattumik ilisarnaatigaat: Ikiortitut ilinniarnernit bacheloritut ilinniarnernut. Sungiusarluni sulinerup nalaani sungiusarluni sulinermut PI/SPS-imi akisussaasoqarnera aamma ilinniartitsisoqarnera, sungiusarluni sulinermi ilikkagassatut anguniagassat anguneqarnissaannut akisussaasunik aamma ilinniarnerit assigiissutigaat.

Sungiusarnerluni sulinermik ingerlataqarneq ilinniarnerni tamani ilaavoq. Perorsaasutut bacheloritut ilinniarnermi najugarlu qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniakkamut aaqqissuussinerni sungiusarluni sulinermut anguniakkani allassimavoq, taakku siuariartornissaq aallaavigalugu qaffakkiartortillugit perorsaasutut sulinermiittut ilannguttarlugit, taamaallilluni ilinniart arajutsinaveersaagaat eqqarsaataallu annertusillugit pilersaarusrusiorneqarlutik suliarineqarsimasut.

Ilinniarnermi ingerlatat aamma aallaavigineqartarnissaat sungiusarluni sulinernut anguniakkani allassimavoq. Sungiusarluni sulinermik ilinniarneq aamma ilinniarfimmi ilinniartitsinerup ilinniarnermi ataqatigiisumik imminnut tapertariinnerat ilinniakkamut aaqqissuussinerni nalinginnaasunik erseqqissarneqarmat naliliisut naammagisimaarpaat.

Perorsaanermik suliffeqarfiiit akimorlugit suliffeqarfinni sungiusarluni sulinermut ilitsersuisut sungiusarluni sulinermut ilitsersuisutut pikkorissarnissamik neqeroorfingeqartarpuit ilinniartullu ilikkagassatut anguniagaat aamma sungiusarluni sulinermi ilitsersuisuuneq pillugu saqqummiinerit ilisimasallu ilaatinneqartarlutik.

Ilinniartunut ilinniartitsinerup aamma sungiusarluni sulinermut ilitsersuisutut pikkorissarnerit inerisaqqinnissaat naleqqussarnissaallu sungiusarluni sulinermut ataatsimiititaliap Ilulissani pilersinneqarsimasup isumagisarpaa.

Ilinniakkamut aaqqissuussinerni, ilinniarneq pillugu quppersakkani aamma sungiusarluni sulineq pillugu quppersakkani ilinniarnerit allaaserineqarnerattut tullinnguuttumi saqqummiunneqassapput. Ilinniarnerit siuliani immikkoortoq 7 – 12-imi aamma taaneqarsimapput.

40. Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq. Perorsaasutut ilinniarneq
Perorsaasutut ilinniarneq ukiut sisamaat avillugu bachelorinngorniarneruvoq (210 ECTS aamma EQF alloriarneq 6). Ilinniartut ilinniakkamik naammassinnissimasut nunatsinni inatsisit nalunaarutillu naapertorlugit perorsaasutut uppernarsaammik allagartartaartarpuit.

Isumaginninnermi perorsaasussanik ilinniartitsineq pillugu Inatsisartut peqqussutaat nr. 2, 20. maj 1998-imeersup sinaakkusiussaata iluani ilinniarneq aallaqqaataanit august 2008-mi pilersinneqarsimasoq maannakkut bacheloritut ilinniarneruvoq qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit inatsisartut inatsisaat nr. 14, 12. juni 2019-imeersoq naapertorlugu.

Atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniakkamik naammassisqarsimasoq perorsaanermik suliaqartut atorfigisinnaasaanni tamani atorfinissinnaanngortarpoq. Ilinniagaqarsimasup kandidatitut aamma masteritut qaffasissuseqartunik ilinniagaqarnissamat piginnaasaqalersimasarpoq.

Ilinniartup ilisimasaqalernissaa, paasisimasaqalernissaa piginnaaneqalernissaalu perorsaanermik sulinermi inerisanernik, ilikkartitsinernik isumassuinernillu suliaqarsinnaanngornissaa ilinniakkap siunertaraa.

Perorsaasutut atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniarnerup perorsaanerup tungaatigut qaffasissumik piginnaaneqalernissaq nunallu assigiinngitsut akornanni piumasaqaatit pitsaassutsimillu malittarisassat naammassineqarnissaasa qulakkeerneqarnissaat peqataaffigissavaa.

41. Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq

Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq ukiuni pingasuni ilinniarneruvoq semesterinut arfinilinnut aaqqissuunneqarsimasoq. Ilinniarnermut piumasaqaataavoq siornatigut isumaginninnermi ikiortitut ilinniagaqarsimanissaq aamma sulinermik misilittagaqarnissaq.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanerup iluani tamani atorfininnissamut periarfissaqarpoq. Ilinniakkamik naammassinnissimasoq bacheloritut aamma diplomitaarniarluni ilinniarner tut qaffasissuseqartuni ilinniagaqalernissamut periarfissaqarpoq.

Ilinniartup ilisimasaqalernissaa, paasisimasaqalernissaa piginnaaneqalernissaalu perorsaanermik sulinermi inerisaanernik, ilikkartitsinernik isumassuinernillu suliaqarsinnaanngornissaa ilinniakkap siunertaraa.

Perorsaanerup ataani qaffasissumik piginnaaneqarnissaq ilinniakkap qulakkeerinneqataaffigissavaa.

42. Socialassistentitut ilinniarneq

Socialassistentitut ilinniarneq inuussutissarsiutinik ilinniartitsineruvoq tapiliussaq ukiumik ataatsimik sivisussuseqartoq, qaffasinnerusumik ilinniartitaanermut ilinniakkamut naleqquttumut ilinniagaqalernissamut ilinniartup piareernissaa aamma ilinniartup perorsaanerup iluani pikkorissuseqarluni sulinissamut piginnaaneqalernissaa siunertaralugu.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanerup iluani tamarmiusumi atorfinissinnaavoq. Ilinniagaqarsimasoq bacheloritut aamma diplomitaarniarluni ilinniarner nut ilinniagaqalernissamut piginnaassuseqarpoq.

Ilinniartup tunngaviusunik ilisimasaqalernissaa, paasisimasaqalernissaa piginnaaneqalernissaalu perorsaanermik sulinermi inerisaanernik, ilikkartitsinernik isumassuinernillu perorsaanikkut suliaqarsinnaanngornissaa ilinniakkap siunertaraa.

Perorsaanerup ataani qaffasissumik piginnaaneqarnissaq ilinniakkap qulakkeerinneqataaffigissavaa aammal u perorsaasutut ilinniarner tut qaffasissuseqartumut isissutaasinnaalluni.

43. Isumaginninnermi ikiortitut ilinniarneq

Isumaginninnermi ikiortitut ilinniarneq ukiuni marlunni tunngaviusumik ilinniarneruvoq (inuussutissarsiutinik ilinniartitsineq) piffissanut tallimanut immikkoortulerneqarsimasoq.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanerup iluani atorfigineqarsinnaasuni tamani atorfinissinnaatitaavoq. Ilinniagaqarsimasoq perorsaanerup aamma isumaginninnerup iluani sammisaqarnermi peqataassalluni atituumik pisinnaaneqarpoq perorsaanerullu iluani suliassanik akisussaaffeqassalluni isumagisaqassallunilu. Ilinniakkamik naammassinnissimasoq socialassistentitut ilinniarnissamut pisinnaassuseqalertarpoq.

Ilinniartup ilisimasaqarnikkut, paasisimasaqarnikkut aamma piginnaaneqarnikkut
ineriartitsinermik, ilikkartitsiniarnermik aamma isumassuinermik
suliaqarsinnaanngornissaa perorsaanermut tunngasutigut ilinniarnerup siunertaraa.

Ilinniarnerup qulakkeeqataaffigissavaa perorsaanerup tungaatigut
akisussaassuseqartumik pisinnaasaqartoqarnissaa.

44. Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarneq

Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarneq inuussutissarsiutinik ilinniartitsineruvoq sivisunngitsoq, isorliunerusuni qaammatini qulingiluani arfinilinnut immikkoortunut aaqqissuunneqarsimasoq.

Ilinniakkamik naammassinnissimasoq ulluunerani neqeroorutini atorfinissinnaatitaavoq. Ilinniakkamik naammassinnissimasoq perorsaanermik suliaqassalluni pisinnaassuseqarpoq aamma isumassuinermik perorsaanermik ilinniagaqarsimasut peqatigalugit. Ilinniakkamik naammassinnissimasoq isumaginninnermi ikiortitut ilinniarnermut peqataassalluni pisinnaasaqarpoq.

Ilinniartup perorsaanerup iluani isumassuinermik suliaqarnissamut ilisimasaqarnissaa, paasinninnissaa aamma sulinermik pikkorissuseqarnissaa ilinniarnerup siunertaraa.

Ilinniartut ataasiakkaat perorsaanerup iluani piginnaasaasa qaffasissuseqarnissaat ilinniarnerup qulakeerinneqataaffigissavaa.

45. Pikkorissaanerit aamma pikkorissaqqinnerit ilinniaqqinnerillu

PI/SPS-i pikkorissaanernik aamma pikkorissaqqinnerillu sinaakkutit uku iluanni neqerooruteqartarput:

- Piginnaasanik ineriartortitsiviusumik pikkorissarnerit (PKU) ilinniagaqarsimanngitsunut Namminersorlutik Oqartussani aningaasaliissutinit aningaasat PI/SPS-ip qinnutigisarpai pikkorissaanerit kissaatigineqarsimasunut atugassat.
- Inuussutissarsiutinut pikkorissarttsisarnerit (AMA) aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerni ilinniaqqinnerit ilinniagaqarsimanngitsunut aamma ilinniagaqarsimasunut.
- Pikkorissarttsinerit avataanit qinnutigineqarsimasut aamma suliniutinut aningaasaliinerit, pikkorissarttsinerit kommuninit, suliffeqarfinnit aamma allanit qinnutigineqartartut aamma aningaasalerneqartartut.
- Sungiusrarluni sulinermi suliffeqarfinni ilitsersuisartunut pikkorissarttsinerit, PI/SPS-imi ingerlatsinermi aningaasartuutinit aningaasaalerneqartarpoq.
- Ilaqtariinnik siunnersuinermi diplomitaarniarluni ilinniarneq.
- Nunatsinni ulloq unnuarlu paaqqinnittarfinni sulineq pillugu diplomitaarniarluni ilinniarneq.

Perorsaasutut sulinerup iluani sulisunik ilinniagaqarsimasunik amigaateqarneq pikkorissarttsinerit ikorsiiffigissavaat.

Diplomitaarniarluni ilinniarnerit ukiumik ataatsimik sivisussuseqartumik ilinniaqqinnerupput qaffasinnerusumillu ilinniartitaanerullutik (60 ECTS), ukiunut marlunnut immikkoortukkaarlugit Europami ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasassatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartartut malillugit alloriarneq 6 naapertorlugu pilersaarusiorneqarsimallutik.

Ilinniakkamik naammassaqarsimasoq perorsaanermi atorfigineqarsinnaasut tamaasa suliffigissallugit periarfissaqarfigai. Ilinniagaqarsimasoq kandidatinngorniarluni aamma masterinngorniarluni qaffasissuseqartumik ilinniarnissaminut piukkunnassuseqarpoq.

Ilinniartup ilisimasaqarnikkut, paasisimasaqarnikkut aamma piginnaaneqarnikkut ineriartitsinermik, ilikkartitsiniarnermik aamma isumassuinermik suliaqarsinnaanngornissaa perorsaanermut tunngasutigut ilinniarnerup siunertaraa.

46. Naalakkersuisoqarfiup ulluunerani neqeroorutinik aamma isumaginninnerup ataani sulisussat sillimmatit pillugit misissuinerisa¹⁹ takutippaat maannakkut amigaatigineqartut ulluunerani neqeroorutini sulisussat piginnaassuseqartut – perorsaasut 120-t missaat. Isumaginninnerup iluani taakku saniatigut perorsaasunik kiisalu perorsaanikkut immikkut pisariaqartitsisunik sullissinissamik piginnaasaqartut nalinginnaasumik amigaatigineqarput.

PI/SPS-ip nalilerpaa ilinniakkamik naammassaqarsimasut tamarluinnangajammik ilinniakkamik naammassinnereerermikkut suliffisanik neqeroorfigineqartartut. Perorsaasutut ilinniakkamik naammasserlaat arlallit suliffeqarfinni pisortassatut neqeroorfigineqartarput, tamannalu tunaartalaralugu PI/SPS-ip tamanna bachelorimik qaffasissuseqartumik ilinniakkamik aaqqissuussinermi isigniarsimavaa.

PI/SPS-imit 2007-imit 2017-imut ilinniakkamik naammassinnittartut pillugit paasissutissanik Nunatsinni Naatsorsueqqissaartarfik tunniussaqarsimavoq, tassanilu pingaartumik bacheloritut ilinniagaqarsimasut ingerlatsivinni, meeqqanik inuusuttunillu ikorsiinerni, utoqqarnik isumaginninnermi, innarluutilinnik sullissinerni, ulluunerani neqeroorutini, PPR/ilinniartut inissiaanni, atuarnerup naammassereernerani paaqqinniffinni, Majoriani, kommunini atuarfinni, il.il. atorfeqalersartut erserpoq.

47. PI/SPS-imut siulersuisut 2019-imi ukiakkut suliaq aallartippaat sulisoqarnikkut suliaqartunut oqaloqatigiinneq aamma eqqartuineq suliffeqarfiiut pisariaqartitaat aallaavigalugit qanoq paaseqatigiinneq aamma PI/SPS-imut ilinniarnerit tamaasa, pikkorissartitsinerit aamma ilinniaqqinnerit pillugit periusissiaq paaseqatigiinnerlu pilersinnejqarsinnaanersut.

Suliffeqarfinnik oqaloqatigiinnerit akuersaartumillu pissusilersornerit saniatigut 2017-imit 2019-imut Namminersorlutik Oqartussat ataanni suleqatigiinni arlaqartuni isumaginninnerup iluani ilinniarnerit, ulluunerani neqerooruteqarnermi periusissiorneq aamma iliuusissiorneq aamma Tasiilami ilinniarfimmik pilersitsinissaq alaatsinaallugit PI/SPS-i peqataavoq.

Taakku saniatigut piffissami pineqartumi PI/SPS Namminersorlutik Oqartussani kommuninilu soqutigisallit peqatigalugit immikkut pisariaqartitsisut pillugit paedagogikkip iluani ilinniarnernik pisariaqartitsineq aamma kissaatigineqartut pillugit qualaajaqataavoq; naammassillugu, naliliiffagalugu aamma piareersarlugu

¹⁹ Ulluunerani neqeroorutit pillugit misissuineq, Epinion 2017

Isumaginninnermut Ilaqutariinnermullu Naalakkersuisoqarfíup kissaateqarneratigut ulloq unnuarlú paaqqinnittarfinni sulisunut diplomitaarniarluni ilinniarneq, ilaqutariinnillu siunnersuineq pillugu diplomitaarniarluni ilinniarnermut ilinniakkamut aaqqissuussineq nutaaq naammassillugu aamma immikkut pisariaqartitsisut pillugit paedagogikkip iluani ilinniarnerit pillugit innersuussutinik suliaqarluni.

48. Pisariaqartitsinernik kissaatinillu ilinniarfiup iluani ilinniarnerik isumaginninnissaq tunaartalarugu PI/SPS-i paasiniaavoq, assersuutit ullaunerani neqeroorutit pillugit ingerlaavartumik ilinniaqqinnissamik assigiinngitsunik imaluunniit pikkorissartitsinernik pisariaqartitsinerit pillugit, taakkununngalu ilaallutik ilinniagaqarsimangitsunut aamma sivikinnerusumik ilinniarnerik ilinniagaqarsimasunut ilinniarnerit tulluartut. Ilinniarfiup namminneq misissukkatik ilinniarnerit pikkorissarnerillu imarisaannik pilersaarusrioneremi ilaattarpai. Misissuinerit²⁰ nalinginnaasumik takutippaat ullaunerani neqeroorutini perorsaasunik ilinniarsimasunik pisariaqartitsinerup 50 %-ia ataallugu kommunini atorfeqartitsisoqartoq.

49. Pikkorissartitsinerit avataanit kissaatigineqartut pisortaqarfíit pineqartut oqaloqatigalugit pilersaarusrioneqartarput, tassanilu piffissami ingerlanneqartut immikkoortukkaarlugit ulloq unnuarlú paaqqinnittarfinni sulisunut Isumaginninnermi Naalakkersuisoqarfík peqatigalugu suliarineqarsimallutik.

Pikkorissartitsinerit avataanit kissaatigineqartut pisortat pineqartut aamma kommuninit toqqaannartumik saaffiginnissimasut pikkorissartitsinernik kissaatit pikkorissartitsinissanut neqeroorutinut ilanngunnissaat pillugu oqaloqatigalugit pilersaarusrioneqartarpoq.

Naliliisut suliffeqarfinni pisortanik aamma ingerlatsivinni pisortanik apeqqarissaarnerisa ersersippaat, atuisunit/atorfinitssisartunit aamma perorsaasunik ilinniakkamik naammasserlaanit ilinniakkamut tapertassanik pikkorissartitsinernik sivikitsunik annertuumik kissaateqartoqartoq, ingerlaavartumik piginnaaneqarnerup ineriartortinnissaa aamma ilisimasanik nutaanik pisariaqartitsineq matussuserniallugu. Ingerlatsivinni pisortanit kissaatigineqarportaaq assersuutit perorsaasunut suliffeqarfinni pisortanngortunut pisortanik ilinniarniviit. Kissaatitut taaneqarpoq PI/SPS-ip aaqqissuussamik suliffeqarnermut attaveqartalernissaa imaluunniit siunnersuisinnaasumik pilersitsinissaq pikkorissartitsinerit ingerlanneqartussat, pisariaqartitsinerit aamma pingaarnersiuinerit oqaloqatigiissutigisinnaanngorlugit.

PI/SPS-ip aamma meeqleriviit timersornermik ingerlataqartut pikkorissaanertigut, Kalaallit Nunaanni Timersoqatigiit Kattuffiat peqatigalugu pilersaarusrioneqartartunik akuersissummik allagartaliisarpoq, taakkulu kommunit aamma allat soqtiginnittut qinnutigisinnaavaat.

Ilinniarnerik aamma pikkorissartitsinernik neqeroorutit pillugit annertunerusumik nittartakkakut ilisimatitsisarnissaq PI/SPS-ip sulissutigaa, kingullermilu nittartakkakut peqataaniarluni nalunaarsinnaaneq periarfissanngorsimalluni.

²⁰ Ulluunerani neqeroorutit pillugit misissuineq, Epinion 2017

50. Pikkorissartitsinerit tamarmik allattariarsorluni naliliinermik naggaserneqartarpuit, taakkulu pikkorissartitsinernik pilersaarusiornermi piviusunngortitsinermilu ilanngunneqartarlutik.

Naliliinerit qulaani taaneqartut inernerput PI/SPS-ip pikkorissartitsinernik inerisaaneranik periusissamik allangortitsinermik, tassaallunilu sapinngisamik nammineq ilinniartitsisorisanik atuinerunissaq pineqalerluni, siornatigummi avataaneersut pikkorissaasussat Danmarkimi suleqatigisaneersut nutserisulorsorlugit ilinniartitsisorineqartarsimapput. Pikkorissartitsinerni ilinniartitsisussanik noqqaanermi qulequtaq aamma ilikkagassatut anguniakkat pillugit piginnaasaqarfimmut ilisimasaqarluarneq suli pingartinneqarput.

Nunatsinni kalaallisut ilitsoqqussaralugu oqaaseqarfiusumi kalaallisut pikkorissarttsisarnissaq alaatsinaanneqarpoq, PI/SPS-imi ilinniarnerit neqeroorutigineqartut aamma ilinniartitsinernik pilersaarusiornermi ilinniarnerni assiginngitsunik qaffassisuseqartuni misilittakkanut imarisatigut aamma tulluartuunikkut atassusiinissaq qulakkeerneqartarpoq. Pikkorissartitsinerni peqataasussat tassaagajupput sulisut ilinniagaqarsimangitsut imaluunniit ilinniagaqarsimasut ukiuni amerlasuuni sulisimasut ilinniaqqinermik ingerlataqarsimangitsut.

51. Pikkorissarttsinissat neqeroorutigineqartut soqutigisaqartut assigiinngitsut suleqatigalugit siunissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliniutinut aalajangersimasunut periuseqarnissaq PI/SPS-ip pingaaertippaa. Pisariaqartitsinerit tassanngaannartumik takkuttut pillugit Naalakkersuisoqarfiit kommunillu suleqatigalugit aaqqiisoqartarpoq.

PI/SPS-ip ilinniarnerit neqeroorutai tamarmik oqaloqatigiinermik aallaaveqarnerat aamma suliffeqarfinnut tulluartuunerat kiisalu ilinniarnernik taamatut qaffassisuseqartunik ukiuni aggersuni pisariaqartitsinerup annertusiartornissaa naliliisut paasivaat.

Atuisunit aamma atorfinitssisartunit pikkorissaqqinnissanik ilinniaqqinnissanillu pisariaqarttsisoqarnera, maannakkullu kissaatigineqartut naapertorlugit naammassineqarsinnaasanngitsunik, naliliisut aamma paasivaat.

Piffinni nunallu immikkoortuini atuisut aamma atorfinitssisartut peqatigalugit piffinni piginnaaneqarnerup ineriartortinnissaa tunaartalaralugu PI/SPS-ip pineqartuni aamma ilinniarfiup periarfissaata iluani suliniutinik tapersiinissaa naliliisut innersuussutigaat.

TUNNGAVIK 2 – ILISIMASAT TUNNGAVIUSUSSAT

52. Atorfefqartitat piginnaasamikkut ineriartornissaat ilinniartitsisullu kalaallit amerlanerulernissaat aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni PI/SPS-ip

sulissutigaa. Nunatsinni aamma nunat assigiinngitsut akornanni ilinniarfinnik allanik atituumik suleqatigiinnerup aamma ilinniartitsisunik taartigiittarneq aqqutigalugu isumassarsiorsinnaanerup aamma tapersiisarnerup suliffimmi silaannaq aamma ilisimasatigut ilinniarnerit pitsaassusaannik tapersiinissaq tapersorsorpaat.

Ataasiakkaat imaluunniit ilinniartitsisut suleqatigiiit piginnaasaannik inerisaanerit aamma ilinniakkamik naammassisqaareersunik ulluunerani paaqqinnitarfinni aamma ulluunerani neqeroorutini sulusunik il.il. pikkorissaqqinnikkut aamma ilinniaqqinnikkut tapersorsorneqartartut ilinniartitsisut namminneq taavaat. Ilinniartitsinerup inuiaqatigiinnut atassuserneqarneratigut nunatsinni pissutsit tunngavigalugit ilinniarnerik misigisimaneq nukitorsarpaa.

53. Ilinniartitsisut perorsaanerup iluani ilinniarsimasut PI/SPS-imi atorfeqartut katillutik 22-upput ukiunilu amerlasuuni ilinniartitsinermik misilittagaqarlutik. Ilinniartitsisut 15-it kalaaliupput.

PI/SPS-imi ilinniartitsisut ilinniartitsiffigisaminnit qaffasinnerusumik ilinniagaqarsimapput, atorfimminnilu aalajaatsuupput ukiunilu amerlasuuni ilinniartitsinermik misilittagaqarlutik.

Nunatsinni qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni ilinniartitsissagaanni piginnaaneqarneq pillugu piumasaqaatinik malittarisassaqanngilaq. 2008-mi perorsasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq misiliutitut aallartimmalli PI/SPS nammineq ilinniartitsisunut piginnaaneqarneq pillugu piumasaqaatinik aalajangersaasimavoq aamma ilinniartitsisut piginnaaneqarnerat ineriertortinniarlugu adjunktitut aamma lektoritut atorfeqarnissamut pilersaarusrorsimalluni ilinniartitsisunut kandidatitut qaffasissuseqartumik ilinniagaqarsimasunut.

Ulluunerani meeqyanik sullissinermi ikiorttingornermi aamma Isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnermi ilinniartitsisut katillugit arfineq marluk atorfeparput, taakkunani sisamat ukiuni amerlasuuni ilinniartitsisuusimallutik pingasullu ukioq ataatsimiit ukiuni marlunnik sivisussuseqartumik PI/SPS-imi ilinniartitsinermik misilittagaqarlutik. Marluk inuussutissarsiuutnik ilinniartitsinerni ilinniartitsisutut paedagogikummimik KISII-mi ilinniagarpot ataaserlu aallartittussatut nalunaarutigineqarsimalluni. Sinnerisa tamarmik inuussutissarsiuutnik ilinniartitsinermi ilinniartitsisutut paedagogikummi naammassereersimavaat. Tamarmik perorsasutut qaffasinnerusumik ilinniartitaanermik ilinniagaqarsimapput.

Socialassistentitut ilinniarnermi inuussutissarsiuutnik ilinniartitsinermi ilinniartitsisut katillugit marluk atorfepartinneqarput. Tamarmik 2019-imi atorfinitissimapput, taakkunani luu ataaseq meerartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarpoq, aappaalu atorfimmi aalajangersimasumi atorfeparpoq siornatigut ilinniartitsisuusimasoq ukiuni amerlasuuni pingaartumik perorsaasunngornianut ilinniartitsisuusarsimammatt. Ilinniartitsinermik misilittagaqarneq tassani pisariaqartinneqartoq aaneqarsinnaavoq. Ilinniarnermi ilinniartitsisuusut masteritut imaluunniit kandidatitut qaffasissuseqartumik ilinniagaqarsimanissaat PI/SPS-ip sallituppaa, ilinniarnermilu ilikkagassatut anguniakkat taperserniarlugin Perorsasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnermut isernissamut piareersarneq tunaartalaralugu.

Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniartitsisut amerlanerit ukiuni amerlasuuni ilinniartitsinermik misilittagaqarput. Tamarmik ilinniartitsisutut perorsaasutulluunniit tunngaviusumik ilinniagaqarsimanermik saniatigut diplomimik allagartartaarluni ilinniarnerut, masteritut imaluunnit kandidatitut ilinniagaqarsimapput.

Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnermi ilinniartitsisut arfineq pingasut atorfeqartinneqarput. Taakkunani arfinillit ukiut sisamat sinnerlugit PI/SPS-im i ilinniartitsinermik misilittagaqarput, marlulu 2019-imi aatsaat atorfinissimallutik. Ilinniarnermi ilikkagassatut anguniakkanut tulluuttunik tamarmik masteritut imaluunnit kandidatitut ilinniagaqarsimasuupput.

54. PI/SPS Ilulissani nammineq atuagaateqarfearpoq <http://pi.sps.gl/om-biblioteket/> ilinniakkanut tulluuttumik atuagaateqarluni aamma ujarlerfiusinnaalluni uani <https://surf.cicero-suite.com/institution/DK-901030>. Ukiut tamaasa atuakkat nutaat pisiarineqartarput qulakteerniarlugu atuagaateqarfiup piffisanut naleqqutunik ilisimasassanut isissutaasinnaanissa kiisalu perorsaanermut isumaginninnermilu ilinniakkanut tulluuttunik tapertaasinnaasunik katersukkat ilaqtarnissaat qulakteerniarlugu.

Ilinniartunik apeqqarissarnerit, pingaartumik bacheloritut ilinniartunit ilinniakkamik ingerlatsinermanni naammassiartulersunit, kissaatigisatut taaneqarpoq atuakkat nutaat annertunerusumik pigineqartariaqarnerat bacheloritut suliassamik suliaqarnermi atugassanik.

Sinerissami illoqarfintti allani PI/SPS-ip immikkoortortaqarfintti illoqarfimmi atuagaateqarfitt atorneqartarput, immikkoortortani isumassarsiorfissat atuakkat pisiortorneqartarlutik, aamma eReolen aqqutigalugu atortussanik pissarsinissaq periarfissaavoq.

55. Ilinniartitsinernik ingerlataqarnermi aamma inerisaanermi ilisimasanik avitseqatigiinnissaq siunertalarugu PI/SPS nammineq aaqqissuussaqarpoq. Taakku aaqqissuussat ilinniarfiup nammineq serveriani inissineqarsimapput, tassanilu atortussat toqqorneqarlutillu ilinniartitsisut akunnerminni agguattarpaat ilinniarnermi ingerlatani assigiinngitsuni.

Immikkoortortaqarfintti minnerni immikkoortortaqarfitt akornanni ilisimasanik avitseqatiginnissaq tunaartalarugu ataatsimoorussamut serverimut iserniarnermi PI/SPS unammilligassaqartarpoq. Immikkoortortaqarfintti minnerni tapersersoqatigiinniarluni iliuuseqartoqartarpoq ilinniartitsinerup pilersaarusiionerata piviusungortinnejnaratalu ullut tamaasa oqaluuserinerisigut. Immikkoortortaqarfitt akimorlugit oqarasuaatikkut aamma videokonferencekkut ataatsimiittoqartarpoq aamma immikkoortortaqarfitt akornanni tikeraartoqarsinnaalluni suliassaq alla peqqutaalluni atorfeqarnermut atatillugu angalasoqarnissaq pisariaqaleraangat, soorlu sungiusarluni sulinermut atatillugu tikeraarnissaq pisariaqaleraangat.

Isumaginninnermi ikiortitut ilinniarnermi ilinniartitsisut aamma najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniartitsisut ukioq allortarlugu immikkoortortat akimorlugit naapittarput, tassanilu ilaatigut ilinniakkamut aaqqissuussinermut tunngatillugu inerisaanerit pisarlutik.

Aaqqissuussinikkut aamma ilikkagassatigut ullut immikkut sammisaqarnermut atorneqartartut ukioq allortarlugu Ilulissani ingerlanneqartarput, tassanilu PI/SPS-imi sulisut tamarmik sulisunut aaqqissuussinerit pillugit katersuuttarlutik. Taassuma saniatigut ataatsimoorussanut inerisaanernut peqataasutut piginneqataasutullu misigisimanissaq qulakkeerniarlugu najuulluni ataatsimiinnerit pisariaqartitsineq naapertorlugu aaqqissunneqartarput. Piginnaasaqarfinnut tunngatillugu ataatsimoorluni isumassarsiornissaq siunertaralugu ukiut tallimakkaarlugit nunatta avataanut suliffeqarfinnut pulaarnertalimmik angalaarnissamut PI/SPS qinnuteqartarpoq.

56. PI/SPS-ip ilisimasanik avitseqatigiinnermut atortui siornatigut First Class-imik atortoqarsimasut maannakkut Office365, Outlook, Sharepoint-imik teknikkikkullu amerlanernik periarfissaqartumik atortoqarput. Sulisut immikkoortut assigiinngitsut ilisimasanik allassimasunik avitseqatigiinnissamut periarfissaat atortup nutaap iluani suleriaaserineqarsinnaasut PI/SPS-ip ujartuleruttorpai, taamaaliornikkut paasissutissat tamarmik qarasaasiakkut aaneqarsinnaanngussapput serverinullu immikkoortunut isernissamut akuersissuteqaqqaarnissaq pisariaarutissalluni.

Ilinniartunut atortussiat ilinniartunit aaneqarsinnaasut Ilulissani qarasaasiami immikkut inissinneqarsimapput. Maannakuugallartoq ilinniartut taamaallaat Ilulissaniikkunik, imaluunniit qarasaasiakkut usb-mut nuussereersimanngikkunik, paasissutissat aasinnaavaat. Attaveqaatissap siunissami internettikkoortunngornissaa naatsorsuutigineqarpoq, taamaalillutik ilinniartut internettikkut isernermikkut ilinniartitsinermi atortussanik aallersinnaanngussallutik.

PI/SPS-ip atortoq Lectio ingerlatsinermi atortoraa PI/SPS-imilu ilinniartunut attaveqaateqarfittut atortarlugu.

PI/SPS-imi ilinniarluarsimasunik ilinniartitsisoqartoq naliliisut nalilerpaat, ilinniartitsisullu ilinniagaqarnermikkut qaffasissusaat ilinniartitsiffigisaannit qaffasinneruvoq.

Aamma ilinniartitsisut piginnaaneqarnerisa inerisarneqarnerat periarfissat amerlasuut iluanni ingerlanneqarluni uppermarsaatissaqartoq naliliisut nalilerpaat.

Kiisalu atortorissaarutit aamma atortut piginnaaneqarnerup inerisarneqarnerani ilisimasanillu avitseqatigiinnermi ikorfartutigineqartut aaqqissuulluagaasuuusut tamanillu atorneqarsinnaasuusut naliliisut nalilerpaat.

57. Ilinniakkat aamma pikkorissarttsinermi nunatsinni ingerlanneqartartut nunat assigiinngitsut akornanni pitsaassutsimut malittarisassat tunngavigalugit

pitsaassutsimikkut qulakkeerneqartarnissaat PI/SPS-ip sulissutigaa, ukiunilu arlalissuarni, pingaartumik Danmarkimi ilinniarfinnik assigiinngitsunik, ilinniakkat pilersaarusrornerisigut sinaakkusiinermi suleqateqartarluni.

Ilinniarfinnik allanik suleqatigiinnerit Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiuutnik Ilinniarfiit (KNII) sinaakkutaata iluani ilaatigut pisarpoq. Siulersuisut aamma pisortat ukiumoortumik ataatsimiittarput suliniutillu soorlu piginnaaneqarnerup inerisarneranut, digitalinngortitsinermut, inuusuttuunermut, ilinniartnunut tunngatillugu qinnuteqarnermut, naammassinninnermut aamma taamaatitsinermut tunngasut suliniutinut aalajangersortarlugit. Suleqatigiinnerup tamatuma ilaatigut kinguneraa 2019-imi ukiakkut ilinniartut atuagarissaarnerat pillugu misissuisoqarnera²¹.

PI/SPS-imi inuussutissarsiuutnik ilinniartitsinerit pingaartumik isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnerup SOSU Østjylland ukiuni amerlasuuni suleqatigaa, taannalu Danmarkimi perorsaanermi assistenttitut ilinniarnermut assinguvoq. Inerisaanermik suliniutit, ilinniakkamut aaqqissuussinerit pillugit suleqatigiinnerit, ilinniartitsisullu paarlaateqatigiinnerat pillugu tikeraartoqartarsimavoq. 2019-imi aallartittumik NordPlus-ikkut suliniut “Læring på Tværs” isumaqatigiissutigineqarpoq, tassanilu nutaaliornermik aamma pitsaassutsimik inerisaaneq siunertarineqarpoq.

58. Suliffeqarfinnut ilisimatusarnermik aamma inerisaanermik avatangiiseqartunut atassusiinissaq PI/SPS-ip suliffeqarfittut periusissiaminut ilaattippaa. Ilinniaqqinnerit aamma pikkorissartitsinerit pillugit Danmarkimi ilinniarfiit VIA University College, University College Syddanmark aamma University College Nordjylland qanittumik suleqatigineqarput. Perorsaanermik suliaqarnermut tunngatillugu ilinniarnernik ineriartortitsineq aamma ilisimatusarnermik tunngaveqarneq suleqatigiinnermi ilaatinneqarput.

Danmarkimi suleqatigineqartut saniatigut UArctic aamma Sámi University of Applied Science aaqtigalugit PI/SPS-ip alaatsinaatarai isumassarsiorfigisarlugillu ilinniarfiit assingusut nunani issittuni allaniittut.

59. Ilisimatusarnerup aamma inerisaanermik suliaqarnerup qaffasinnerusumik ilinniartitaanernut, pingaartumik ilisimasat tunngaviusussanut, pingaaruteqarnerat PI/SPS-ip arajutsinaveersaarpaa. Ilisimatusarneq aamma inerisaaneq pillugit PI/SPS-ip Ilisimatusarfik aaqqissuussamik isumaqatigiissuteqarfiginngilaa, kisianni qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit inatsisip nutaap aamma ilinniarnerit nutaat marluk pillugit Ilisimatusarfip malinnaasunut peqataanissaanik isumaqatigiissuteqarnikkut nunatsinni perorsaanermi inerisaanermilu ilisimatusarneq inerisaanerlu pillugit suleqatigiinnissaq ammaanneqarpoq. Isumaginninnermi siunnersortinngorniarluni ilinniarneq, ilinniarttsisungorniarneq aamma peqqissaanermik ilinniarnerit pineqarput. Nuummi Ilisimatusarfimmittunillu assingusunik ilinniarnernik ilisimasanik ineriartortitsinissaq pillugu suleqatigiinnissaq suli aallarnerneqanngilaq.
Ilisimatusarfik aamma UArctic peqatigalugit isumaginninnerup iluani ilisimatusarneq pillugu ilinniakkatigut ataatsimoorussaqarnikkut suleqatigiiffeqarnissaq PI/SPS-ip siunniussaraa, taannalu piginnaassuseqarnerup kivinneqarnissaanut aamma ilisimasat

²¹ Ilinniartut atugarissaarnerat pillugu misissuineq, Perorsaanermik Ilinniarfik, Ennovo, 2019

issittumut/kalaallit avatangiisaannut inissinneqarnissaannut perorsaanermik ilinniakkanut iluaqutaasussamik tapersiissaq. Suliarli aasaat aallartisarneqalerpoq.

PI/SPS-ip ilinniarnerit neqeroorutai tamarmik oqaloqatigiinnermik tunngaveqarnerat aamma suliffeqarnermut tulluuttunerat aammalu ukiuni aggersuni taamatut qaffasissuseqartunik ilinniakkanik pisariaqartitsineq annertusiartussasoq naliliisut nalilerpaat.

Nunatsinni ilinniarfinnut allanut suleqatigiinnerup nalinginnaasup ineriaroqqinnissaa, pingaartumillu ilinniartitaanerit sivisunerusut pillugit PI/SPS-ip, Ilisimatusarfip aamma nunat assigiinngitsut akornanni/nunani avannarlerni ilinniarfinnik assingusunik suleqateqarnerup annertusarnissaa naliliisut innersuuppaat.

60. Perorsaasutut sammiveqartumik bacheloritut ilinniarnermi ilisimatusarnermut atassusiilluni inerisaaneq immikkut pingaaruteqarpoq, tassani ilisimatusaatinut teoriit ilinniakkat ilagaat aammalu bacheloritut suliassami piumasaqaataalluni.

Bacheloritut qaffasissuseqartumik ilinniarnermi ilisimatusarnermik aamma inerisaanermik tunngavilimmik ilisimasanik tapertaqarsinnaanerup aamma atuisinnaanerup ilinniartut siunissami perorsaasutut pikkoriffeqarlutik sulinissaat tapersertarpaa.

Ilinniakkamut aaqqissuussinermi allassimavoq ilisimatusaatinut teoriinik ilinniartitsisoqartassasoq siunertaralugu ilinniartut malinnaaffigissinnaalissagaat, atorsinnaalissagaat aamma peqataaffigisinnaalissagaat perorsaanerup iluani misileraanermik, inerisaanermik aamma ilisimatusarnermik suliaqarneq.

Piffissami itisiliinermi, immikkut alaatsinaataqarluni sungiusarluni sulinerup siulianiittumi, suleriaatsit ilisimatusaatinut teoriiniittut ilinniartup ilaatisagai aamma allassimavoq. Sungiusarluni sulinermi inerisaalluni suliniuteqarnermi sungiusarluni suliffigisami aallartinneqarsinnaasunut apequtinut tunngasut ilinniartup sammissavai.

Kiisalu bacheloritut suliassamut siunertami allassimavoq ilinniartup piginnaasaqarfigilissagaa ilisimasanik ilisimatusarnermik tunngavilinnik katersineq, suliaqarneq aamma atuineq.

Bacheloritut suliassanik misissuinerup, naliliisut ingerlataata, takutippaa perorsaasuunerup iluaniittut qitiusumik teorit sulinermullu tunngassuteqartut ilinniartut paasisimasaqarfigigaat aamma ilisimasat ilisimatusarnermik tunngaveqartut ilinniartut suliaminni aamma misissorneqartussaq pillugu ilisimasanut tunngatillugu periuserineqartussaq pillugu isumaliuteqarnerminni atoraat. Ilisimasaq misissorneqartussaq “matup silatinnguanittooq” atorneqakkajuppoq.

Bacheloritut suliassani misissorneqarsimasuni tamani ilinniakkamut aamma suliffigiumaagassani perorsaanerup iluaniittunut amerlasuunut qulequttat tulluartut sammineqarput. Qulequttat meeqqamit, inersimasumit navianartumiittumit,

angajoqqaatut piginnaaneqarnermit, perorsaasutut suliassap iluani perorsaasutut unammilligassanit perorsaanermi periutsinut nutaanut alaatsinaannissamut tunngapput.

Bacheloritut suliassat qassit nunat assigiinngitsut akornannut isigisuupput, assersuutissaqarluarpalru ilisimasanik misissorneqartussanik katersinernik Danmarkimiittunik aamma nunatsinneersunik sanilliussilluni misissugassanik pitsaasunik.

Bacheloritut suliassami piumasaqaqtit tamakkerlugit ilinniartut nalinginnaasumik naammassisimavaat, sammisamik misissorneqartussamik oqatiginninneq, teorii, paasiniaaqqissaarneq, ilisimasaq misissorneqartussaq, oqallinneq aamma sammisamik sammivinnik assigiinngitsunit isiginninneq. Najoqqutassat nutaanngitsut aamma nutaat atorneqarput.

Bacheloritut suliassami qaffasissuseq naammaginarpoq Danmarkimilu atorfinissutaasinaasumik bacheloritut ilinniarnermi sulianut naleqqiunneqarsinnaalluni.

Ilisimatusarnermik aamma inerisaanermik suliaqarneq bacheloritut ilinniarneq pillugu ilisimatusatinut teoriinut, aalajangersimasumik sungiusarluni sulineq sioqqullugu itisilerineremi, sungiusarluni sulineremi kiisalu bacheloritut suliassami immikkoortumi naammaginartumik allaaserineqarsimasut naliliisut nalilerpaat.

Ilinniagassani ataasiakkaanut qulequttanullu atatillugu ilinniartut ilinniarnerminni namminneq inerisaallutik suliaqarnerminni suli tapersorsorneqartarnissaat naliliisut innersuutigaat.

61. Bacheloritut ilinniarnermut ilinniakkamut aaqqissuussinermi allassimavoq ilinniarnekunik paarlaateqatigiinneq nunallu assigiinngitsut akornannut nalimmassarneq, taamaaliornikkullu pinngitsuugassaanngitsumik nunani allani sapaatit akunnerini marlunni ilinniartoqartassaaq. Nunami allamiinneq piareersarneqarlunilu naliliiffigineqartassaaq. Piareersarnermi qulequtaqarluni ilinniartitsineq ilaatinneqassaaq kulturimik paasisimasaqarneq kulturillu naapinnerat perorsaasutut sulinermut tunngasoq. Ilinniartup ilinniartoqatiminut saqqummiussaa, perorsaaneq kulturilu pillugit eqqarsaatnik alaatsinaataqartoq, naliliinermi ilaatinneqartarpoq.

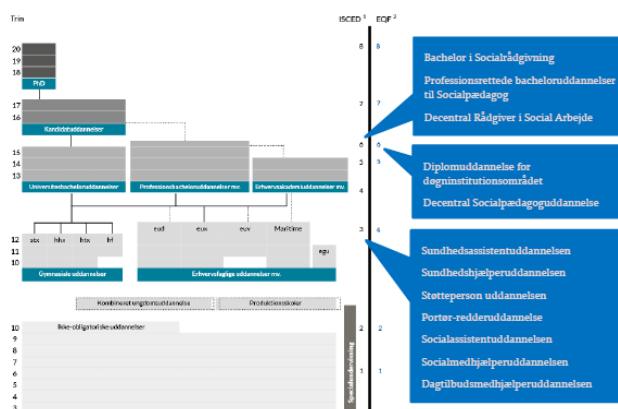
Nunani allani ilinniakkamik misiliinerit tunngavait aalajangersarneqarsimasut naapertorlugit ilinniakkamik misiliiffissaattut PI/SPS-ip akuerisimasaani aamma ilinniartut periarfissaqarput.

Nunat assigiinngitsut akornannut nalimmassarnerup qaffasissusia tulluartuulluni nunarsuup sinneranut isigisumik ilinniartitsinermi periuseqarnermut, ukiuni kingullerni nunatsinni ilinniartitsinikkut periusissiani allassimasumut, naapertuttoq naliliisut nalilerpaat.

TUNNGAVIK 3 – ILISIMASATIGUT, PIKKORISSUTSIKKUT PIGINNAANEQARNIKKULLU NAATSORSUUTIGINEQARTUT

62. Danmarkimi ilinniartitaanermut attaveqarfegarnissaq nunatsinni ilinniartitaanermi ilequuwoq, nunatsinnillu aallaaveqartumik ilinniarnerit qaffasissusaat ilinniarnermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut nunatsinni aallaaveqartut European Qualifications Framework-inullu unnersuussisut immikkut suliarineqarsimangillat. Inuuneq naallugu ilinniarneq pillugu Danmarkimi ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut PI/SPS-ip malippai.

Europami ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut malillugit ataani skemami takussutissiamut PI/SPS-ip ilinniarnerit ingerlatani inissippai. Ilinniakkamut aaqqissuussinerni allaatigisat aallaavigalugit naliliisut tamanna akuersissutigaat.

Assiliartoq 2 PI/SPS-imut suliarineqarsimasoq

Ilinniarneri tamani ilinniakkanut aaqqissuussinerni tamanna nalinginnaasumik takuneqarsinnaavoq, tassami ilinniakkanut aaqqissuussinerni anguniakkat pillugit allaatigisani atorneqarmata taaguutit assigiissut nassuaasikkat, tassani ilisimasatigut piginnaasatigullu anguniakkat ilinniakkamit ilinniakkamut siuariartortillugit allaatigineqartarput, taamaalillunilu ilinniarnerit qaffasissusaat ilinniarnernilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartuni siuariartorneq aamma takuneqarsinnaalluni.

Ilinniakkanut aaqqissuussinerit ilinniakkanullu assigiinnngitsunut quppersagaliarineqarsimasut paasissutissaqarluartunik ilinniakkat allaaseraat, taassuma imarisaa aamma ilinniarfimmut sungiusarlunilu sulinermut inatsisitigut tunngavagineqartunik allaatigisaqarluni. Ilinniakkanut arjalinnut ilinniakkat pillugit quppersakkat ilinniartunut aamma ilinniartitsisunut nutaanut iluaqtissatut tapertarissallugit piukkunnarluarput.

Pingaartumik piginnaaneqarnerit tungaatigut ilinniartup, ilinniagaq apeqqutaatillugu, ilinniakkamik ingerlatsinermini piginnaanerit arlallit ataatsimoorussat angusimassavai::

- ilinniartitsissutini ilisimasat aamma perorsaanermik piginnaaneqarneq
- aaqqissuussanik misissueqqissaarnissamik piginnaaneqarneq
- suleqateqarsinnaanermik piginnaaneqarneq aamma inoqatinik peqateqarsinnaanermik piginnaaneqarneq
- attaveqatigiissinnaanermik piginnaaneqarneq
- eqqarsarsinnaanermik aamma ineriartorsinnaanermik piginnaaneqarneq
- kulturini assigiinngitsuniissinnaanermik piginnaaneqarneq

Taakku piginnaaneqarnerit ilinniakkanut aaqqissuussinerni allaatigineqarput, ilinniakkanullu bacheloritut qaffasissuseqartut inuuneq naallugu ilinniarneq pillugu Danmarkimi ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunut piumasarisanik naammassinnillutik. Ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut Europami bacheloritut qaffasissuseqartumik perorsaasutut ilinniarnermi piginnaaneqarnerit allaaserineqarnerannut taamaattumik naapertuuttungortinnejarpalut, aamma najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq akademini qaffasissusermut qanippoq.

Ilinniakkani allani piginnaaneqarnernik allaatigisat naammattutut nalilerneqarput qulaanilu iluseq assigalugu allaatigineqarlutik. Ataqatigiinnerat anguniakkanik allaatiginninnerni ilinniakkanut aaqqissuussinerni kingullerni ilinniarnernut taakkununnga erseqqissunngortinnejarpalut.

Assigiinngitsut ilinniarnerit ingerlaneranni aamma ilinniakkat akornanni siumukariartorneq PI/SPS-imi sulinermi tunngavigneqarpoq, taamaalillutik ulluunerani meeqlanik sullissinermi ikiortinngorniarnermi ilinniarnerit qaffasissusaat ilinniartitaanernilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartuni qaffasissuseq 3 aallaavigneqarpoq, isumaginnermi ikiortitut ilinniarnermi qaffasissuseq 4 aamma 4, socialassistantitut ilinniarnermi qaffasissuseq 4. Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni ilikkagassatut anguniakkani ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanernilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartuni qaffasissuseq 5 aamma 6 aallaavigneqarput. Ilinniakkanut ataasiakkaanut ilikkagassatut anguniakkat ilinniakkanut aaqqissuussinerni quppersakkanilu oqaasertaliornejarpalut.

63. Ilinniarnerit ilusaanni teoriinik sammisaqarnerit aamma sungiusarluni sulinerit nikerartinnejarpalut, taamaalilluni ilisimasaq ilinniarnerminni sammisimasartik sungiusarlutik sulinerminni misilerarsinnaavaat taamatullu sulinermi misittakkat teoriinik sammisaqarnermi ilaatinneqarsinnaallutik. Taassuma saniatigut immikkoortortaqarfiiit tamarmik qanittumik najukkami ulluunerani paaqqinnittarfiiit aamma ulloq unnuarlu paaqqinnittarfiiit attaveqarfingineqarlutillu suleqatigineqartarput, taamaalillutik ilinniartut isersinnaaniassammata periarfissaqarniassammatalu ilisimasamut misissorneqartussamut tunngatillugu sulinerminik ingerlataqartut peqataatinissaannut, aamma suliniutinik ingerlatsineremi ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunik anguniakkat assigiinngitsut peqataatinnerisigut pissarsinissaq annertusarniarlugu.

Sungiusarluni sulinermi ilinniartitsisut sungiusarluni sulinerup siornatigut, piviusunngortinnerani aamma kingornatigut ilinniartunit utertitsiffigineqartarput, allaatigineqartarlunilu utertitsiffiginnineq ilinniartitsinerni qanoq ilanngunneqarsinnaassanersoq. Tamatuma sungiusarlunilu suliffinnut pulaernerit aamma itisiliilluni allaatigisap, PI/SPS-imi pisortat suliarisimasaata, suliffeqarfuit atorfiniffiusartut ingerlaavartumik allanngoriartornerannut pisariaqartitaannullu ilinniarttsisoqartannginneranik isornartorsiuineq taamaaliornikkut akuersaarneqarluni iliuuseqarfigineqarpoq.

Perorsaasutut ilinniagaqarsimasoq ilinniartup sungiusarluni sulinerani ilitsersuinermut akisussaasutut ivertinneqartarpoq, sungiusarlunilu sulinermi ilitsersuisutut akuersissutigineqartarput sungiusarluni sulinermi ilitsersuineq pillugu pikkorissarttsinermik naammassisqarsimasut.

Inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerni ilinniarttsinerit pilersaarusrorneqartarput ilinniarttsissutissat teoriinik sammisaqariartornerni ataasiakkaanni ingerlanneqartussat imarisasa allaatiginerisigut.

Isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnermi ilinniarttsinermut pilersaarutit suliarineqarsimapput, taakkunani lu ilinniarttsinermi sinaakkutissat pingarnerusut inissinneqartarlutik.

Socialassistantit ilinniarnermi arajutsinaveersaardeqartarput nammineersinnaanermut, eqqarsarsinnaanermut aamma iliuuseqarsinnaanermut annertunerusumik naatsorsuutigisaqarnissaq, taakkulu qaffasinnerusumik ilinniartitaanernut piareersarnermi ilikkagassatut anguniakkani pingaaruteqartut ilagaat. Tassunga atatillugu, 2019-imi ukiakkut, imarisanut tunngatillugu allanngorttsisoqarpoq, taamaaliornikkullu ilinniakkami aallaavigineqalerlutik perorsaanermik suliaqarnermi sammiviit pingasuusut: Nalinginnaasumik paedagogikki, Pædagogikkimi psykologii aamma Pædagogikkimi sociologi.

Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq pilersaarusrorneqarpoq ilinniartut ilinniarnermi nalaani atorfegaannarnissaat aallaavigalugu aamma/imaluunniit sivikinnerpaamik ukiuni marlunni sulinermik misilittagaqarnissaat. Ilinniarttsinermi aallaavigineqartarput maannakkut pisuni qulequtarineqartut, ilinniarttsisoqatigiit ataaseq – marluk qanimat suleqatigiittarlutik, taakkulu ilinniarnerup tamarmiusup ingerlanerani peqataasararlutik. Ilinniartut qanillisimasarpaat immikkoortortaqarfinnilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaasaqarnikkullu naatsorsuutigineqartut pillugit ingerlaavartumik ilinniartut peqatigalugit nalilersuisoqartarluni.

Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnermi ilinniakkamik ingerlatsineq semesterit aallaavigalugit immikkoortortani pingarnerni allaaserineqarsimavoq.

Ilinniakkani assigiinngitsuni ilinniartitseraatsit suleriaatsillu allanngorartut allaaserineqarput, taakkulu ilikkagassatigut pissarsiaqassagaanni tulluartutut nalinginnaasumik nalilerneqarput ilinniarttsissutinilu allaatigisani anguniakkaniillutik.

Ilinniartitsissutissat aamma qulequttat sammineqartussat ilusaat assigiinngitsunik allaaserineqarput ilaatigullu ilaat itisiligaasaratik.

Ilinniartut suliassaqqassusiat ilinniakkani assigiinngitsuni ilinniakkanut aaqqissuussinerni assigiinngitsumik nalunaarutigineqarpoq, qaffasinnerusumillu ilinniartitaanerni ECTS-ip najoqqtassaa atorneqarluni. Suliassaqqassuseq semesterinut ilinniarfiusunut naligiimmik inissitsiterlugu allaaserineqarpoq. Tamatuma sapaatip akunneranut nalilertarnissaa ajornakusoorpoq, ilinniartulli apeqqrissaarnermi ilinniarnermi suliassaqqassuseq tamarmiusoq qaffasinnerungaatsiartoq oqaatigaat.

Ilinniarnerit ingerlanissaat allaaserilluagaasoq aamma anguniakkat allaaserineqarsimasut erseqqissumik oqaasertalersuilluni aalajangersimasumillu atuisoqarsimasoq taaguummik ilisimasamik, paasisimasamik, paasinninnermik aamma piginnaaneqarnermik naliliisut nalilerpaat. Suleriaatsit aamma ilinniartitseriaatsit naammaginartuusut ilinniartunut allaaserineqarput.

TUNNGAVIK 4 – ILINNIARNERMIK PILERSAARUSIORNEQ PIVIUSUNNGORTITSINERLU

64. Ilinniartut ilinniartitsisullu sulinermanni aamma ilinniagaqarnerminni pitsasunik avatangiiseqarnissaat, sanaartukkatigut sinaakkutissaqarluarnissaat aamma atortorissaaruteqarluarnissaat PI/SPS-ip assut pingaartitaraa.

Pikkorissarttsinerit Ilulissani PI/SPS-imi sapinngisaq malillugu ingerlanneqartarput. Nunatsinni piffinni allani init, ataatsimiittarfii, ataatsimiittarfii kommunimit atukkiunneqarsimasut, imaluunniit PI/SPS-ip nammineq immikkoortuineersut atorneqartarput, tamanna ilinniakkami teoriinik ilinniarttsinerup pilersaarusrorneranut akornutaanngikkaangat.

PI/SPS-ip sinerissami immikkoortortaqarfii mikippuit, taakkununngalu tunuliaqutaasarlutik sanaartukkat aamma init ilinniarttsiviit atorneqartut pillugit kommuninik isumaqatigiissuteqarnerit. Immikkoortortaqarfii Qaqortumut, Maniitsumut, Sisimiunut aamma Nuummuit inissinneqarsimapput. Ilinniarttsinermi sinaakkutissat pilersaarusrorermut pingaartuupput, immikkoortortanilu mikisuni ilinniarttsinerup pinnginnerani ilinniarttsisut suliassat assigiinngitsut namminneq isumagisarpaat.

PI/SPS-ip qullersaqarfia nutaaliani nutaanilu sanaartukkaniippoq atortorissaaruteqarluunilu, taakkulu sulinermi ilinniarnermilu avatangiisnik ilinniarttsinerup saniatigut ilinniartunut inissianik, cafémik, atuagaateqarfimmik, ilinniarneq pillugu ingerlatsivimmik aamma ilinniarneq pillugu ilitsersuisarfimmik sinaakkutissiippuit. Ilinniarttsisut allaffeqatigiittarput ulluinnarni suliffigisamik qanitaanniittuni, taamaalillutik ulluinnarni ingerlaneq, ilinniarttsissutit akimorlugit qulequttat il.il. pillugit siunersiueqatigiissinnaallutik. Tamanna ilinniakkap ataatsip iluani aammali ilinniakkat akimorlugit pisarpoq.

65. Pikkorissartitsinerit ilinniakkallu pilersaarusiorneqarneranni piviusunngortinnejnarnerannilu sinaakkutit ilinniakkanut aamma qaffasissutsinut ataasiakkaanut naleqqussarnejqartarpuit.

Isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnermi aamma najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniartut ilitsoqqussaralugu oqaasii – kalaallit oqaasii, ilinniartitsinermi atorneqartarpuit, najoqqutassallu kalaallisut allaqqasut sapinngisamik aallaavigneqartarlutik. Ilinniakkami kingullermi taaneqartumi allamiut oqaasiinik allassimasunik najoqqutassanik nammineerluni ilinniarnissaq naatsorsuutigineqarpoq ilinniartitsissutini teoriinik ilisimasat qaffasissusiat qulakteerniarlugu. Ilinniakkani pineqartuni tamani soraarummeerutissat suliakkiissutigineqartut kalaallisut allanneqartarpuit.

Socialassistentitut ilinniarnermi aamma perorsaasutut ilinniarnermi ilinniartitsinermi danskit oqaasii annertunerik atorneqartarpuit – socialassistentitut ilinniarnermi ilikkagassatut anguniakkat ilaatigut danskit oqaasiinik pisinnaasanik pikkorissaqqinneaq perorsaasutut ilinniarnermut tiguneqarnissaq tunaartalarlugu. Ilinniartut soraarummeernissamut danskit oqaasii atorlugit suliarineqarsimasut tunniuttarpaat. Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarnermi oqaluttariarsorluni soraarummeernerit danskit oqaasii atorlugit ingerlanneqartarpuit oqaatsinik pikkorissuseqarneq ilikkagassatut anguniakkaniimmat. Perorsaasutut ilinniarnermi oqaluttariarsorluni soraarummeernermi oqalutseqarsinnaaneq periarfissaasarloq, ilikkagassatut anguniakkat oqaatsinik piginnaasaqarnermut atassuteqanngimmata, kisianni taamaallaat pingartinneqarput perorsaasutut suliaqarnermi ilikkagassatut anguniakkaniittut ilisimasassat, pikkorissuseq aamma piginnaaneqarneq.

66. 2019-imi ukiakkut perorsaanikkut ilikkartitseriaatsikkullu ataatsimut tunngaveqarnissaq pillugu inerisaaneq ilinniartitsisut aallarnerpaat. Perorsaanikkut ilikkartitseriaatsikkullu sammisaqarnermi ilinniartitsinermit ilikkartitsinermillu ilinniarfiup suliaani tamani aalajangersimasumik periuseqalerneq tamatuma kinguneraa.

Socialassistentitut ilinniarneq aamma bacheloritut ilinniarneq akimorlugit ilinniartitsisut suleqatigiikkutaarnissaat inerisarnejqarpoq, ilinniartitsisut assigiinngitsuni suleqatigiinneersut qulakkiissavaat atuaqatigiinni assigiinngitsuni sammisaqarlunilu suliniuteqarnerni ilinniakkami ataqtigissoqarnissaa.

67. Ilinniartut Siunnersuisoqatigiiffianik aamma ilinniarnermi avatangiisit pillugit ataatsimiititaliamik patajaatsumik pilersitsinikkut PI/SPS-ip anguniarpaa ilinniartut akuutinnejnarnerata aamma ilinniartut oqartussaaqataanerata sallinngortinnejqarnissaa. Ilinniartut ilinniakkanit aallartitaasa siulersuisut sulineranni, periusissiornermi aamma ilinniartut atugarissaarneranni PI/SPS-imi “ilinniartunit” isigalugu saqqummiunnejqarluni peqataatinnejqarnissaa kissaatigineqarpoq.

Ilinniartut peqataatinnejqarnissaannik nukittorsaanermi ilaatigut unamminartuuvoq PI/SPS-imi ilinniakkat paarlakaattumik ilinniarnerut aaqqissuussaanerat, taamaattumillu siviksunkit teoriinik sammisaqarnerit sulinermillu sungiusarnerit aamma ilinniartitsinerit sulinermillu sungiusarnerit qaleriittoortarnerat pissutaallutik eqqoruminartuullutik.

Sinaakkutit aamma atortorissaarutit ilinniakkanik pilersaarusrnermut piviusunngortitsinermullu ilinniakkat naammassineqartarnissaannut tunngavagineqarnissaat ilinniarfimmilu naammassiffiusussami periarfissat aallaavigalugit tassani PI/SPS-ip sallitutikkai naliliisut nalilerpaat.

Ilinniartitsineq ilinniakkani assigiinngitsuni ilinniartitsisut akunnerminni ataatsimoorussamik perorsaanikkut suliniuteqarnerannik aallaaveqartoq naliliisut aamma nalilerpaat. Ilinniartut siunnersuisoqatigiivini ilinniarnermilu avatangiisit pillugit ataatsimiititaliami ilinniartut atajuartumik aamma pimoorussillutik sulinissaat PI/SPS-ip suli sulissutigaa, tassanilu ilinniartitsisut ilaat ataatsimiititaliami tapersiillutik ilinniakkamik ingerlatsiinnarnissaq piviusunngortitsinissarlu suleqataaffigaat.

68. Ataatsimiinnissamik isumaqatigiissuteqarnikkut Ilulissani ilinniartunut ilinniagaq pillugu ilitsersorneqarnissaq qangali periarfissaavoq. PI/SPS-ip sinerissami immikkoortortaqrifiini ilinniartut sianersinnaapput isumaqatigiissuteqarlutillu Skype assigisaaluunniit atorlugu ataatsimiinnissamik.

Ilinniartitsisut, tak. ilinniakkanut aaqqissuussinerit, atuaqatigiinni atugarissaarneq aamma ilinniartitsissutini ilitsersuineq pillugit oqaloqateqartarput. Ilinniagaq pillugu ilitsersuineq aamma ilinniarneq pillugu ilitsersuineq PI/SPS-imi ilinniagaq pillugu ilitsersuisup ilinniakkanik ingerlatsivik peqatigalugu isumagisapaa. Ilinniartitsissutit pillugit ilitsersuineq ilinniartitsisut annertunerusumik isumagisaraat.

Ilitsersuisarnerup tamarmi PI/SPS-imi pimoorussamik nukitorsarneqarnissaa anginiarneqarpoq, tamannalu ilinniartut pingaartutut taavaat, sunniutaalu ilinniartut ilinniarfiup ilinniarnerini ilinniakkaminnik naammassinnittartut amerliartornerisigut takuneqarsinnaavoq.

Nuna Tamakkerlugu Ilitsersuisarfik, najukkami ingerlataqartuusoq qanumut suleqatigineqartarpoq, PI/SPS-ilu sinerissami immikkoortortaqartoq, ilinniartut ilitsersorneqarnissaat pillugu unnersuussuteqarnissamik periarfissaqarpoq, pingaartumik inunnut ataasiakkaanut tunngasut pillugit ilitsersuisoqarnissaanik.

Ilinniakkani ilinniartunut ilitsersuisarneq ilinniakkanut aaqqissuussinerni allaatigilliagaasoq aamma naliliilluni oqaloqatigiinnerit ilinniartut ilinniakkaminnik ingerlatsiinnarnissaannut iluaqutaasartoq naliliisut nalilerpaat.

TUNNGAVIK 5 – ILINNIARFIMMI PITSAASSUTSIMIK QULAKKEERINNINNEQ ILINNIARNERNILLU INERISAANEQ

69. Ilinniartitsisut piginnaaneqarnerannik inerisaaneq pitsaassutsimik qulakkeerinninnermi aamma ilinniarnerini pitsaassutsimik inerisaanermi

pingaaruteqarpoq. Tak. Tunngavik 2 siulianiittooq, ilinniartitsisut piginnaaneqarnerannik inerisaanerit assigiinngitsut suliarineqarput. Ilinniartitsisut ilinniartitsinermik inerisaanerat siunersueqatigiittarnerallu kiisalu ilinniakfinnik assingusunik Danmarkimeersunik aamma Nunani Avannarlerneersunik paarlaateqatigiittarnerat tamatumunnga ilaapput. Aamma pikkorissartitsinermik, pikkorissaqqinnernik ilinniaqqinnernillu ilinniakkaminnik naammassinnereersimasunut ilinniartitsisut suliaqarnerat piginnaaneqarnermik ineriartortitsisarpoq.

70. Ilinniartitsisunik pisinnaasaqartunik sulisussarsisarneq aamma pingaaruteqarpoq. Ilinniarfiup pisortaasa ilinniartitsisut atorfinitstarpaa minnerpaatillugu ilinniakkami ilinniartitsiffissaminnit qaffasinnerusumit ilinniakkamik naammassisqaqarsimasut. Ilinniarfiup pisortaasa aamma ileqqorivaat perorsaanernik aamma pikkorissaqqinnernik ilinniaqqinnernillu ilinniartitsisunut aaqqissuisarnertik.

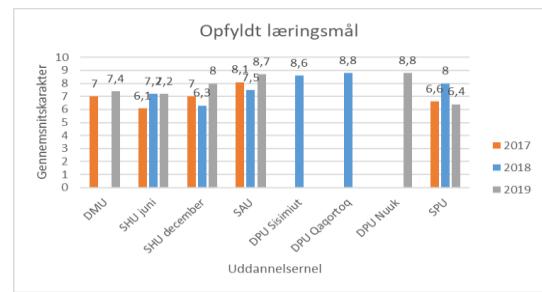
71. Socialassistanttit ilinniarneq perorsaasutullu sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq pillugit naliliinermik paasinninneq aamma tassunga sakkussat pillugit PI/SPS-i inerisaanermik suliniummik aallarniisimavoq. Suliniut, IT-mik sakkumik Lectio-mik tunngaveqartoq siullermik socialassistanttit ilinniarnermut aamma perorsaasutut ilinniarnermut siullermik tunngatinneqarpoq, maannakkullu ilinniakkanik taakkuninnga naliliinermi periusissaq suliarineqareersimalerpoq.

Ilinniarfiup nammineq nalilerpaa, ilinniakkat pitsaassusaannik qulakkeerinninnermi *ataasiinnarmik* aalajangersimasumik suliaqarnermi ilusilersusoqartariaqanngitsoq, ilisimasanik avitseqatigiinnermi aamma naliliinerit atorneqarneranni, tassami ilinniartunik ilinniartitsisoqatinillu oqaloqateqarnertigut ingerlaavartumik naliliineq aamma angusaqartitsisarmat ilinniartitsisut suleqatigii amerlanngitsut akornanni.

72. Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermi ilinniakkami ilinniartitsisut ilinniarttunut qanumut attaveqartarnermikkut ilinniarttsinerup pitsaassusaa ingerlaavartumik oqaloqatigiissutigisaraat naliliisut maluginiarpaat. Sapaatip akunnikkaartumik skemanut inissitanik ilikkagassatut anguniakkanit pissarsiat, ilinniarttsinerup pilersaarusiorneqarnera aamma ingerlanermik naliliinerit oqaloqatigiissutigalugit ataatsimiittoqartarpooq. Ilinniakkamut aaqqissuussinermi sinaakkusiinerit iluanni ilinniartut peqataatinneqarnissaat aamma aalajangeeqataanissaat alaatsinaanneqartarpooq, taamaaliornikkullu sulinermut atassusiinikkut ilinniartut atorfegarnerat iluaquserneqartarluni.

73. Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiortinngorniarnermut aamma isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnermut tunngatillugu immikkoortoq/theoriimik ingerlatsineq ataaseq naammassigaangat oqaluttariarsorluni naliliisoqartartoq naliliisut maluginiarpaat. Oqaloqatigiinnermi aallaavigineqartarpooq skema naliliinerut atugassiaq. Taassuma saniatigut isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarnermi piffissap qiteqqunnerani naliliinerit pilersaarusiorneqartarpoot aamma ilinniartut ataasiakkaarlugit ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartunik pissarsiaat pillugit oqaloqatigineqartarpoot.

74. Soraarummeernerni assigiinngitsuni tamani censorit ilinniarfiup avataaneersut tamatigut atorneqartarpuit,
 Naalakkersuisoqarfíup aamma censoreqatigiit akuerisimasaat ataaseq.
 Naliliinermi aallaavigineqartarpuit ilinniakkani pineqartuni ilikkagassatut anguniakkani aamma ilinniakkamut aaqqissuussinerni atuuttumi assigiinngitsut allassimasut. Karakteeriliisarnermi atorneqartapoq nunatsinni karakteeriliisarnermi tulleriinnilersuineq Greenland Grading System.

Assiliartaq 3 PI/SPS-imit
 suliarineqarsimasoq

Assiliartami takuneqarsinnaapput agguaqatigiissillugit ilinniakkani assigiinngitsuni karakteeriliisarnerit piffissami 2017-imit 2019-imut.

75. Siornatigut avataaneersunit nililiinerup piviusunngortinnejarnissa PI/SPS-ip isumagitissimavaa aamma ilinniakkat pitsaassusaat misissortissimavaa. Perorsaasutut sammivilimmik bacheloritut ilinniarneq 2012-imí avataaneersunit nalinerneqarpoq. Ilinniagaq, taamani misileraalluni suliatut inissinneqarsimasoq, ilaatigut naliliinermi inerniliussat tunngavigalugit maannakkut atorfinissutaasinnaasumik bacheloritut ilinniarnerit Europami ilinniartitaanerit qaffasissusaat ilinniartitaanermilu ilisimasassatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut iluanni inatsisitigut inissinneqarpoq.

Ulloq unnuarlú paaqqinnittarfinni sulisunut diplomimik allagartartaarluni ilinniarneq 2018-imí kingullermik avataaneersunit naliliisoqarpoq siunertaralugu ilinniakkap tamarmik pitsaassusaat tatiginassuseqalersinniarlugu aamma diplomimik allagartartaarluni ilinniarnerit inerisaqqinnissaat anguniarlugu uppermarsaatinik tunngaveqarluni.

Avataaneersunik taakkuninnga naliliinerni misilitakkat aamma innersuussutit ullumi ilinniakkanik tamani inerisaanerni aamma pikkorissaasarfiup pikkorissartitseqqinnerini ilinniaqqinnernilu suliaani iluaqtigineqarput.

76. Taassuma saniatigut ilinniartitsereernerni ilinniartut naliliineri PI/SPS-ip suliarisarpai aamma ilinniartut atugarissaarnerannik misissuisimalluni nunatsinni qitiusumik ilinniarfiit allat peqatigalugit. Taassuma kingunerisaanik PI/SPS-imí immikkoortortat suleqatigalugit saqqummiussinissamik aamma oqaaseqaatissanut inissaqartitsinermik alaatsinaataqarluni suliaq aallartinneqarsimavoq. Ilinniartut atugarissaarnerannik misissuinerup ukiumoortumik ingerlateqinnejartarnissaq pilersaarusrorseqarpoq malitsigisaanillu naleqquuttunik suliniuteqartarnissaq naatsorsuutigineqararluni.

77. Pitsaassutsimik qulakkeerininnineq aamma naliliisarneq pillugu PI/SPS-ip pingartumik allakkamik suliaqarpoq. Suliniutinik toqqaannartumik

pingaarnersiuisoqanngilaq, allagarlu aalajangiunneqanngikkallarluni siulersuisunit najoqqutassatut aalajangiunneqanngikkallarluni.

Ilinniakkat pitsaassuseqarnissaannik ingerlaavartumik qulakkeerinninnissaq pillugu pitsaasunik suliniuteqartoq naliliisut naliliippu. Assigiinngitsunik ilusilerlugin suliniutini taakkunani killiffinni aamma piffissap iluani naliliinernik atuineq sakkugineqarpoq. Avataanit naliliinernit misilitakkat aamma innersuussutit ilinniakkanik tamanik inerisaanermi aamma pikkorissaqqinnerit ilinniaqqinnerillu inerisarneranni pikkorissaasarfimmit atorneqarput.

Nalileeriaatsit atorneqartut tunngavilerneqartutut aamma ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut naleqquttutut naliliisut naliliippu.

Ilinniartitsisut piginnaaneqarluartut atorfinitisinneqartarnissaat, ilinniartitsisut piginnaaneqarnerisa inerisarnissaat aamma tamatuma sillimmatissaqartinneqarluni salliutinneqarnissaa siulersuisut, pisortat aamma ilinniartitsisut arajutsinaveersaagarigaat naliliisut naliliippu.

Ilinniartut atugarissaarnerannik misissuinermut siullermut atatillugu PI/SPS-i suliniutinik takutitsisimasoq naliliisut naliliippu. Ilinniartut ilinniarnerminni nalunaarsuiffinnik suliaqarnerisigut, ilinniagaqarneq pillugu ilitsersuinissamik neqerooruteqarnertigut, ilinniaqatigiittartoqarnertigut il.il. akuttungitsumik pitsaassutsimik inerisaaneq uummarissarneqartarpoq.

Ilinniarnermi sulianut tamanut pitsaassutsimik qulakkeerinninnermut inerisaanermullu pingarnerusunik malittarisassanik suliaqartoqassasoq aalajangersaasoqassasorlu, aamma pitsaassutsimik qulakkeerinninneq inerisaanerlu pillugit suliaqartussat aamma akisussaasussat paatsoorneqarsinnaangnitsumik ilinniarfirrimmi aaqqissuussinermi aamma pisortani inissinneqassasoq naliliisut innersuussipput.

Ilinniartut naammagisimaarinninnerannik aamma atugarissaarnerannik misissuinerit qanoq pitsaanerusumik inerisarneqarsinnaanersut aamma qanoq akuliksigidumik ilinniakkanut immikkoortortani pisassanersut, aamma ilinniartut misissuineri taamaattuni qanoq peqataatinneqartassanersut isumaliutigineqassasoq naliliisut innersuussipput.

TUNNGAVIK 6 – TAMANUT AMMASUMIK PAASISSUTISSIONEQ

78. PI/SPS-ip sammisai, ilinniarnerit ingerlatai aamma pikkorissaanerit nittartakkamiippu <http://pi.sps.gl/> ersarissumik peqqissaartumillu allaaserineqarlutik. Inerisaanermi sammisat ataasiakkaat, soorlu suliniutini annertunerni suleqatigiinneq erseqqissarneqarpoq aamma ilisimasaqarfik allaaserineqarluni. Ilinniarfiup

oqaluttuartassaanut aaqqissugaaneranullu paasissutissat immiunneqarsimangillat, tamannalu aaqqittariaqarpoq. Paarlattuanilli ilinniarfiup immikkoortortaanut assigiinngitsunut paasissutissaqarpoq, soorlu atuagaateqarfik, nutserisoq, IT, allaffeqarfik aamma café. Taakku pillugit allaatigisami innersuussisoqarpoq immersugassanut immiunneqarsimangitsunut. Kisianni oqarasuaatikkut mailikkullu attavigineqartartussat allattorneqarsimapput.

Ilinniakkani ingerlanneqartuni sammineqartunilu allassimavoq suliffeqarfiiit allat suleqatigineqartut, kommunit il.il. nunatsinneersut nunattalu avataaneersut. Ilinniarfiup suleqataanik, nunatta iluaneersumik aamma nunat assigiinngitsut akornanneersunik, ersarinnerusumik allaatigisaqarnikkut ilinniarfiup inissisimanera inuillu isumaannitaaq nukittorsarneqassaaq nunatsinni aamma nunat assiginngitsut akornanni.

Nittartakkami ilinniakkat allaaserineqartut ukuupput:

- Perorsaasutit ilinniarneq
- Isumaginninnermi ikiorttitut ilinniarneq
- Socialassistentitut ilinniarneq
- Ulluunerani meeqqanik sullissinermi ikiorttingorniarneq
- Najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq

Ilinniakkat tallimat pillugit nittartakkami ersarissunik uku pillugit paasissutissaqarpoq:

- Ilinnialernissamut piumasaqaatit aamma qinnuteqartunik tulleriaarinissamut tunngaviit
- Ilinniarneqartussat imarisaat aamma ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut
- Pisinnaasat pissarsiarineqartussat
- Ilinniartitsinermi naliliinermilu ingerlatseriaaseq, ilanngullugit angusinissamut tunngaviit pillugit paasissutissat
- Atorfegarnissamut periarfissat

Ilinniakkanut aaqqissuussinernut sungiusarlunilu sulineq pillugu quppersakkanut peqqissaartumik allaaserineqarsimasunut linkeqarpoq.

Nittartakkami pikkorissarttsinerit neqeroorutigineqartut allaaserineqarput. Tulleriissillugit allattukkat 2020-mi upernaakkut semeterimut imarisat, ilinniartitsiraatsit, sullinniakkat, qinnuteqarnissamut killigititaq, akiliut il.il. nutarterneqarput, pineqartunullu tunngasunut paasissutissat ilanngunneqarlutik. Allakkatigut aamma qarasaasiakkut nalunaarnissaq periarfissaavoq.

Ilinniarerit aamma pikkorissarnerit pillugit paasissutissat pingaartut²² nittartakkap imarai. Ilinniartussarsiorneq pikkorissarttassarsiornerlu nittartakkap pingaarnertut imarissallugit siunertarimmagit iluaquataassaaq ersarissaqqinnejarsinnaappat PI/SPS-imi ilinniartuuneq qanoq innersoq, aamma isumaliutigineqarsinnaavoq PI/SPS-ip suliniutit ingerlanneqartut aamma sammineqartut inerisaanerit amerlanerit

²² European Standards and Guidelines, punkt 1.8 (2015)

allaaserineqarsinnaanersut, taakku takusassaqarnerulernissamut iluaquataassapput maannakkullu sammineqartunik ingerlaavartumik nutarsaanissamut iluaquataassallutik.

Aamma isumaliutigineqarsinnaavoq ilinniartuuneq piviusut tunngavigalugit ilinniartut sammisartagaat assersuutigalugit allaaserineqarsinnaanersoq. Tamanna ilinniartut sullinneqartussat ilinniarifiup sammisartagaani annertunerusumik alaatsinaanneqarnissaannut iluaquataassaaq kiisalu ilinniartussarsiornermut aamma suleqatiginnissamut iluaquataassalluni.

PI/SPS-imi sammineqartartut tamaasa pillugit attaveqaqtigiittarnikkut pitsangorsaasoqassasoq ilinniartunngorsinnaasunut suleqatigisanullu ersarinnerulernissaq siunertaralugu naliliisut innersuussuteqarput.

TUNNGAVIK 7 – 2012-IMI NALILIINERUP MALITSIGISAANIK SULIAQARNEQ

79. Bacheloritut ilinniagaq, misileraalluni aaqqiinertut 2008-mi aallartittoq pillugu naliliisut 2012-imi naliliisut bacheloritut ilinniarneq pillugu innersuussutitalimmik nalunaarusiorput.

Naliliinermi innersuussutit ataani allassimapput:

- *Tassunga tunngatillugu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut Europami ilinniartitaanerit qaffassisusaat ilinniartitaanermilu ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartut akuerineqarsimasunut naleqqiullugit ersarissarneqarnissaat innersuussutigineqarpoq.*
- *Ilinniakkat siumukarnerat skemanngorlugit takussutissiorneqarnissaat aamma ilinniartitsissutini ECTS-pointit semesterinut arfineq marlunnut pineqartunut agguaanqeqarnissaat naliliisut innersuussutigaat.*
- *Ilinniakkamut aaqqissuussinerup ersarissarneqarnissaa ilinniakkami suleriaatsit aamma ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut sumiissanersut ersersillugit naliliisut aamma innersuussutigaat.*
- *Kiisalu immikkut najoqquṭassanut takussutissat nutarterneqarsimasut imaluunniit ilinniakkami qulequttani/ilinniartitsissutini pensummimut ilinniarsimasassamut allattuiffeqartariaqarportaaq.*

Innersuussutit malitsigisaannik inerisaanermik suliaqarnerup ilinniakkamut aaqqissuussineq nutaaq suliarineqarpoq aamma perorsaasutut ilinniarneq pillugu ilinniagaq pillugu quppersagaq sungiusarlunilu sulineq pillugu quppersagaq suliarineqarlutik.

Tamatuma ilutigisaanik najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq pillugu ilinniakkamik aaqqissuussineq nutaaq pillugu inerisaaneq aamma naleqqussaaneq PI/SPS-ip aallartippaa.

80. Siuliani naliliinerup innersuussutai (2012) ilinniarfiup ilinniartitsinikkut sammisaanut tamanut allangortitsinermik arlaqartunik kinguneqarsimasoq naliliisut nalilerpaat, ukulu maluginiarneqarput:

Ilinniakkamik aaqqissuussinermi ilikkagassatut anguniakkat aamma ilinniartunut piumasaqaatit erseqqissarneqarput aamma semesterini assigiinngitsuni siumukarnikkut qaffassisuseq qaffanneqarluni. Teoriip ilanngunneqarnissaa alaatsinaanneqarpoq perorsaanermilu piginnaaneqarnernut iliuutsinullu eqqarsaatinut pulatinneqarluni.

Bacheloritut ilinniakkami ilisimatusaatinut teoriit ersinnerulersimapput ilaatigut isiginneriaatsit assigiinngitsut atornerisigut aamma ilisimasaq misissorneqartussaq pillugu katersinissamik aamma ilinniarnerup ingerlanerani soraarummeerutissamik allaatigisaqarnermk sungiusarnissamik periarfissaqalerteratigut.

Ilinniakkamik naammassereerneratigut, ilinniartitsissutini qaffassisumik ilinniartut sianissuseqarnissaannik alaatsinaataqarneq annertunerulersimavoq, ilinniartullu taamaalillutik piginnaaneqarnerit pingaarteqartut pissarsiarisarpaat suliffigelerumaakkaminni isumagisassani piumasarneqartussat naammassisinnaajumallugit.

Qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni ilinniartitsisut kandidatitut aamma masteritut ilinniagaqarsimasut kisiisa ilinniartitsisorineqartarput, PI/SPS-illu salliutippaa ilinniartitsisut paarlaateqatigiinnermik periarfissaqarnerat, aamma pikkorissartitsinerni, ataatsimeersuarnerni imaluunniit allatut nutarsarnerni peqataasinnaanerat.

Danmarkimi nunanilu avannarlerneersunik suleqatigisanit ilinniartitsisunik PI/SPS-i paarlaateqatigiinnermik aaqqissuussisarpoq piginnaaneqarnernik ineriertortitseqatigiinneq aamma ilinniartitsisutut suleriaaseq, ilinniartitsinermik pilersaarusrioneq, ilinniartitseraatsit, ilikkartitsineq pillugu isumaliutit il.il. eqqarsaatigeqqinnissaannut isumassarseqatigiinnissaq siunertalarugu. Kiisalu ilinniartut peqataatillugit inerisaanernik suliniutit aallartineqartarput. PI/SPS-imi ilinniartitsisut ataasiakkaat Danmarkimi perorsaanermik bacheloritut ilinniarnerni censoriusarput, taamaaliorikkut ilinniarnerit qaffassisusaat pillugu ilisimasaqatigiinneq pilertarluni.

Suleqatigiinni minnerni imaluunniit tamarmik suleqatigiiffigisaanni inerisaanissaq ilinniartitsisunut piumasaqaataavoq. Aamma qarasaasiakkut iserfissat aamma atortut aqqtigalugit pilersinnejqarsimapput ataqtigiiillugit aaqqissuussat aamma najoqquutanut, allaatigisanut aamma ilinniartitsinerit ingerlanneqarnissaannut nalunaarsuutit, taakkulu ilinniakkap qaffanneranut tapertaasimallutik.

Perorsaanermik ilinniarfuit, imaluunniit allat qaffasissutsimik ilinniakkanut assingusuni sulinermik ingerlataqartut soraarummeernerni censoritut avataaneersutut maannakkut kisiisa atorneqartarpuit. Censorinut censoreqatigiinni ilaasortaasunut piumasaqataavoq masteritut imaluunniit kandidatitut ilinniagaqarsimanissaq aamma perorsaasutut inuuniuteqarnermut ilisimasaqarnissaq.

Piffissap ingerlanerani qaffasinnerulersoq censorit avataaneersut ukiuni arlaqartuni soraarummeersitsinernut peqataasarsimasut nalunaarput.

Ilinniakkat ilutsimikkut imarisamikkullu ingerlaavartumik inuiaqatigiit ineriertornerat taperserniarlugu bacheloritut ilinniarnermut aamma najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarnermut ilinniagaq pillugu quppersakkamik inerisaasoqarsimavoq ilisimasanut ineriertornernullu nutaanut piaarnerusumik quisuariartarnissaq siunertaralugu. Eqqortumik aalajangersimasumillu atuinikkut ilinniagaq pillugu quppersagaq ilinniakkap ingerlaavartumik ineriertornissaanut sakkussaavoq pingaartoq. PI/SPS-imi ilinniakkanut pilersaarutit ataatsimik ilisserutissaannik inerisaanissaq isumaliutigineqarsinnaavoq siunertaralugu ilinniakkap tamarmiusup paasuminartuunissaa assigiaarnissaaluu.

Ilinniakkamut aaqqissuussinerit aamma bacheloritut ilinniarneq najugarlu qimannagu perorsaanermik ilinniarneq naammassiniarlugu sulineq ataqatigiissutut ilisimasanatigut, pikorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu naatsorsuutigineqartuni ersarissumik oqaasertalerneqarsimasut naliliisut nalilerpaat. Ilinniakkat oqaasertalerneqarneranni siumukarneq ersarippoq, ilinniartullu suleriaatsini ilinniartitseraatsinilu assigiiungitsuni tapersersorneqarput kajumissisinneqarlutillu.

Ilinniakkamut aaqqissuussineq pillugu ataqatigiissitsilluni aaqqissuussinermk paasuminartuunissamillu suliap sallitutinneqarnissaa naliliisut innersuussutigaat, ilaatigut ilinniartitsisut nutaat ilisimasanut aamma atortussianut isersinnaanngornissaat kiisalu ilinniakkani qitiusumi aamma immikkoortortaqarfinni ilisimasanik avitseqatigiinneq qulakkeerniarlugu.

TUNNGAVIK 8 – ILINNIARTUT NAAMMAGISIMAARINNINNERAT

81. Imminut naliliinerup erseqqissumik upternarsarpan ilinniartut atugarissaarnissaat ilinniarnermullu pissarsiffiulluartumut pingaarutilittut tunngaviunera PI/SPS-ip sallitikkaa.

Ilinniartut Siunnersuisoqatigiiffiat akulikitsumik ataatsimiittarluni aaqqissuulluagaavoq ilinniakkanilu aqutsisunit tapersersorneqarluni, ilinniartullu ilinniarnermi pissutsinut amerlasuunut oqaassisqaqataanerat ersarippoq.

Ilinniarfimmi periusissanut, ilinniakkat piviusunngortinnerannut ilinniarfimmilu ulluinnarni pissutsinut pingaarutilinnut ilinniartut peqataatinneqartarput.

Uppernarsaatit pigneqartut tunngavigalugit matumani naliliinermi ilinniarfimmut tikeraarnermi apeqqarissaarnertigut ilinniartut isumaat itisilerneqarput.

Apeqqrissaarnermi ilitsersuusiaq suliarineqareersimasoq danskit oqaasii aamma kalaallit oqaasii atorlugit suliarineqarsimasooq aallaavigalugu apeqqarissaarnerit ingerlanneqarput. Ilinniarfimmi ilinniakkanit amerlanerneersut ilinniartut, nutaat aamma ilinniartut misilittagaqartut oqaloqatigiinnerni peqataapput, pineqarpullu ilinniartutut inuuneq, ilinniartitsineq aamma atortorissaarutit, ilinniakkani suleqatiginneq akisussaaqataanerlu aamma ilinniartitsisunik²³ suleqateqarneq akisussaaqataanerlu.

Ilinniartut, maannakkut Ilulissani ilinniartuusut, pingarnertut taavaat annertuumik naammagisimaarinnillutik taallugillu pingaruteqartut soorlu ilitsersuisarneq, inooqataanikkut taperserneqartarneq, inooqataanikkut aaqqissuussinerit, atortorissaarutit, ilinniartitsinermut sunniuteqarneq aamma ilinniartitsisunut atassuteqarluuarneq.

PI/SPS Ilulissaniittoq ilinniartoqarfiusoq angisuutut, toqqissiartuaarnermi taperserneqarnissaq pisariaqartutut aamma ikiortissaqartuaannartutut ilinniartut nutaat taavaat. Amigaatigaat aalajangersimanerusumik ilinniagaqarnermik ingerlatsisinnaanermut aamma sammivimmut eqqortumut ingerlanerlutik annertunngikkaluartumik paasitinneqassallutik. Aamma amigaatigaat siumut ingerlanermi ilinniagaq pillugu quppersakkap iluaqtigisinnaaneranik siusissukkut ilisarittisarnissaq. Ilinniartut angajullit tamanna ilikkarsimavaat – ilinniagaq pillugu quppersagaq namminneq “biibilimittut” isigalugu oqaatigaat. Aammalu ilinniartut ukioq ilinniakkamik aallarniiffik apeqqutaatinnagu oqaatigaat ilinniartut immikkoortinnejqaratik peqatigiittarnerat ilinniartutut inuunermut mikinngitsumik nukittorsaataasartoq.

Ilinniakkamik, ilinniartitsinermik aamma ilinniartitsisunik pisortanillu peqateqarnermik, ilitsersuisarnermik tapersersuisarnermillu ilinniarnerup nalaanni aamma atortorissaarutit periarfissallu tunniunneqartut ilinniartut pingartutigut naammagisimaaraat naliliisut nalilerpaat.

Ilinniagaqarnissamut piginnaaneqarnerup annertunerusumik ineriartortinneqarnissaanut PI/SPS-ip alaatsinaataqarnissaa aamma ilinniakkap aallartinnerani ingerlaneq pillugu malugisanik ilinniartunut utertitsisarnissaa naliliisut innersuussutigaat.

INERNILIINERIT INNERSUUSSUTILLU

²³ European Standards & Guidelines 1.3 Student Centered Learning, 1.4 Student Admission, Progression, 1.6 Learning Ressources and Student Support.

82. PI/SPS-imi ilinniakkanut tunngasut suliakkiissut tunngavigalugu naliliisut suliartik pingaarnertigut allaaserivaat.

PI/SPS-imi ilinniakkanik naliliineq ilinniakkat pitsaassusaat pingaarnertut alaatsinaataralugu naliliisut piviusunngortippaat. Naliliineq ingerlanneqarpoq europæiske Standards & Guidelines 2015-imeersut tulluartuugaangata naapertorlugit.

PI/SPS-ip ilinniakkanik tamanik ingerlatsineranut eqqarsaatit arlaqartut pitsaassutsimut aamma pitsaassutsimik inerisaanermut pingaaruteqartut naliliisut nalunaarusiammi matumani saqqummiuppaat .

Paasissutissat uppermarsaatissatut pissarsiarineqarsinnaasut kiisalu apeqqarissaarnerit ilinniarfimmut tikeraarnermi ingerlanneqarsimasut tunngavigalugit naliliisut immikkoortunik ataasiakkaanik naliliinerit ingerlassimavaat, naggasiinertullu ineriniliinerit tamarmiusut kiisalu suleriaqqinnissamut innersuussutit arlaqartut saqqummiullugit.

Ilinniakkat ilinniakkanut aaqqissuussinerni ilinniakkallu pillugit quppersakkani allaatigineqarneri aamma imminut nalilernermi, uppermarsaasiornermi, itisiliilluni akissuteqaateqarnerni apeqqarissaarnernilu kiisalu ilinniarfimmut tikeraarnermi saqqummiunneqartut naammaginartuusut naliliisut inerniliipput.

Nunatsinni inuiaqatigiinni sammisanut, ilinniakkamik naammassinnissimasut suliffigiligassaannut, ilinniakkat tulluartuupput. Taamaallillutik perorsaanerup isumaginninnerullu iluani qaffasissutsini tamani suliffeqarfiit pisariaqartitaannut naleqquttuupput.

Ilinniarfimmi immikkoortortaqarfinnilu nunatsinniittuni illoqarfinnut assigiinngitsunut kulturikkut, ilinniartitaanikkut ileqqutigullu assigiinngitsunik tunuliaqutaqartuni ilinniakkat ingerlanneqartarpot, tamannalu PI/SPS-ip iluatsittumik naammassisimavaa. Pisortat aamma sulisut pisinnaasartik naapertorlugu sulippot tamannalu uniffigiinnarnagu suli pitsaunerusumik suliaqarlutik. Pikkorissaqqinnernik ilinniakkanillu assigiinngitsunik qaffasissuseqartunik annertuumik pisariaqartitsiffiusut ilinniakkat isumagisaraat, tassanilu perorsaasutut ilinniarneq qaffasinnertut inisisimalluni.

Ilisimasatigut, pikkorissutsikkut piginnaaneqarnikkullu anguniakkat ilinniakkanut aaqqissuussinerni pitsaasumik allaatigineqarput pitsaassusernermut malitassat atuuttut aallaavigalugit, aamma ilinniakkamik naammassisqarsimasunut ilisimassallugit piginnaaneqarfingissallugillu pingaaruteqartunut atassuserneqarluarlutik.

Ilinniakkat piffissaq sivisunerusoq atorlugu ilinniarneqartartut pilersaarusiornarat piviusunngortinnerallu ilinniakkanut aaqqissuussinerni, ilinniakkat pillugit quppersakkani aamma

sungiusarluni sulineq pillugu quppersakkani naammaginartumik allaatigineqarsimapput. Ilinniakkani ilinniarnermilu sammineqartartuni teoriip sulinerullu ataqatigiinnerat annertuumik alaatsinaanneqarpoq, tamannalu atorfinissutaasinnaasumik ilinniartitsinerni aamma inuussutissarsiutinik ilinniartitsinerni ilisarnaataalluni.

Ilinniakkat aqqutigalugit aamma ilisimasanik eqiterivittut pikkorissartitsinertigut aamma pikkorissaqqinnertigut ilinniaqqinnertigullu atuisut aamma atorfinitssisartut oqaloqatiginerisigut suleqatiginerisigullu nunatsinni inuiaqatigiit ineriartornerannut PI/SPS-i tapersiisarpoq, pingaartumillu perorsaasut suliaata iluaniittunut.

Ilinniakkani ilisimasat tunngaviusut naammaginarpus inuiaqatigiillu ineriartornerat ilisimasallu nutaat ilinniakkanut pingaaruteqartut saqqummiunneqarnerat ilutigalugu annertusarneqarlutik.

Ilinniartitsisut piginnaaneqarnerannik inerisaanerit, avataani ilinnarfimmilu ilinniaqqinnertigut, pingaaruteqartutut ilanngunneqassaaq, taamatullu ilanngunneqassallutik ilisimasanik aallerfissanik, ilisimasanik avitseqatigiinnermi IT-mi atortunik, atuagaateqarfimmik aamma illutatigut isumalluutinik, nunat assinngitsut akornanni suleqatigiinnernik aamma ilisimatusarnermik ingerlatsillutik avatangiiseqartunut attaveqarnernik inerisaanerit.

Ilinniarfiup iluani pitsaassutsimik qulakkeerinninnissaq aamma ilinniarfiup ulluinnarni ineriartornera aamma ilinniakkanik suliaqarneq PI/SPS-imi pingaaruteqartutut alaatsinaanneqarpoq. Pitsaassutsimik qulakkeerinninneq atituumik paasineqarlungi ilinniakkat tulluartuunissaat, ilinniartut pikkorissartullu ilinniakkaminnik naammassinnittarnissaat aamma ilinniagaqarsimasut nunatsinni sulifeqarnermut tulluartuunissaat pingaarnertut siunertarineqarput.

Pisortat sulifeqarfiattut PI/SPS-i ilisimasanik eqiteriffiuvoq tamanullu ammasumik atortorissaarutit, ilinniakkat aamma pikkorissartitsinerit ilinniarfiup nittartagaatigut <http://pi.sps.gl> ilisimatitsissutigisarlugit.

Ilinniarfiit allat ilinniakkanik assingusunik ingerlataqartut inuussutissarsiutinik ilinniartitsinermik ingerlataqartut PI/SPS-ip atituumik suleqatigivai, perorsaasutullu bacheloritut ilinniarneq pillugu naalagaaffeqatigiinnermi Danmark aamma Savalimmiut aammallu nunat assigiinngitsut akornanni Island aamma nunat avannarliit sinneri suleqatigineqarlutik.

Perorsaasutut ilinniarneq pillugu naliliinermi (2012) siornatigut ingerlanneqartumi innersuussutit tunngavigalugit PI/SPS-ip inerisaanerit arlaqartut piviusunngortippai. Tamakku ilinniarfiup ilinniakkanik ingerlataanut arlaqartunut allannguinernik kinguneqarput.

Ilinniartut ilinniagartik, ilinniartitsineq aamma ilinniartitsisunik pisortanillu peqateqarneq, ilinniakkamik ingerlataqarnerminni ilitsersuisarneq tapersiisarnerlu, atotorissaarutit aamma periarfissat neqeroorutigineqartartut pingaartutigut naammagisimaarpaat. Avataaneersut misissuineri naapertorlugit nunatsinni ilinniakkani ilinniartut agguaqatigiissinneqarnerannit PI/SPS-imi ilinniartut qaffasinnerullutik inissisimapput.

83. Ilinniarfiup atuuffiata iluini tamarmiusumi pitsaassutsimik qulakkeerinninnermik suliap ingerlateqqinnissaanut naliliisimanerit tunngavigalugit naliliisut ataani PI/SPS-imut innersuussuteqarput.

European Standards & Guidelines naliliinermi aallaavagineqarput, taakkunani lu tunngaviit iluanni innersuussutit suliarineqarlutik:

Tunngavik 1

Pineqartuni aamma ilinniarfiup periarfissaata iluani piffinni nunallu immikkoortuini atuisut aamma atorfinititsisartut peqatigalugit piffinni piginnaaneqarnerup ineriaortortinnissaa tunaartalarugu suliniutinik PI/SPS-ip tapersiinissaa naliliisut innersuussutigaat.

Tunngavik 2

Nunatsinni ilinniarfinnut allanut suleqatigiinnerup nalinginnaasup ineriaartoqqinnissaa, pingartumillu ilinniartitaanerit sivisunerusut pillugit PI/SPS-ip, Ilisimatusarfip aamma nunat assiginngitsut akornanni/nunani avannarlerni ilinniarfinnik assingusunik suleqateqarnerup annertusarnissaa naliliisut innersuuppaat.

Ilinniagassani ataasiakkaanut qulequttanullu atatillugu ilinniartut ilinniarmerminni namminnerlu inerisaallutik suliaqarnerminni suli tapersorsorneqartarnissaat naliliisut innersuutigaat.

Tunngavik 5

Ilinniartitaanermi sulianut tamanut pitsaassutsimik qulakkeerinninnermut inerisaanermullu pingarnerusunik malittarisassanik suliaqartoqassasoq aalajangersaasoqassasoq naliliisut innersuussippuit.

Pitsaassutsimik qulakkeerinninneq inerisaanerlu pillugit suliaqartussat aamma akisussaasussat paatsoorneqarsinnaanngitsumik ilinniarfimmi aaqqissuussinermi aamma pisortani inissineqassasoq naliliisut innersuussippuit.

Tunngavik 6

Ilinnarfimmi sammineqartartut tamaasa pillugit attaveqaqatigiittarnikkut pitsangorsaasoqassasoq ilinniartunngorsinnaasunut suleqatigisanullu ersarinnerulernissaq siunertalarugu naliliisut innersuussuteqarput. Ilinniartussarsiorneq pikkorissartussanillu pissarsiorneq nittartakkap

pingaarnertut siunertaraa, ilinniarfimmilu ilinniartutut inuuneq taamatut suli erseqqissaqqinnejarsinnaavoq.

Tunngavik 7

Ilinniakkamut aaqqissuussineq pillugu ataqtigiiqtsilluni aaqqissuussinermik paasuminartuunissamillu suliap alliutinneqarnissaa, ilaatigut ilinniartitsisut nutaat ilisimasanut aamma atortussianut isersinnaanngornissaat kiisalu ilinniakkani qitiusumi aamma immikkoortortaqarfinni ilisimasanik avitseqatigiinneq qulakkeerniarlugu, naliliisut innersuussutigaat.

Tunngavik 8

Ilinniagaqarnissamut piginnaaneqarnerup ineriartortinnejarnissaanut PI/SPS-ip annertunerusumik alaatsinaataqarnissaa kiisalu ilinniakkap aallartinnerani ingerlaneq pillugu malugisanik ilinniartunut utertitsisarnissaa naliliisut innersuussutigaat.

TAPILIUSSAQ 1 PI/SPS-IP NAMMINEERLUNI ARAJUTSINAVEERSAAGAI

Imminut nalilernerup suliarinerata kingunerisaanik inerisaaffigineqartussat arlaqartut PI/SPS-ip nammineq saqqummiuppai, taakkunani ilinniakkani pitsaassutsimik qulakkeerinninnissaq aaqqissuussaanerusumik suliarineqarsinnaavoq – qaffasinnerusumik ilinniartitaanernut tunngatillugu nunat assigiinngitsut akornanni pitsaassusermut malittarisassat aallaavigalugit.

Ilinniarfiup tassanilu ilinniakkat ineriartoqqinnissaannut suliassaqarfiit attuumassuteqartut PI/SPS-ip tulliani nalilerpai. Ataani suliassaqarfiit ataatsimut pingaarnersioragnagilli sammineqarput.

Tunngavik 1

- Ilinniakkap suliffeqarfiillu pisariaqartitaasa ataqtigiiinnissaannik suliaqaqqinnissaq.
- Ilinniartut ilinniakkaminnik naammassinnissimasut ukiumit ataatsimit ukiut marluk suliffeqarfinneereersunut attaveqartarnissamik pilersitsinissaq PI/SPS-imi ilinniakkat atorfigisamit isigalugit tulluartuunersut tusarniarlugu.
- PI/SPS-imi pikkorissatitsinerit aamma ilinniakkat nittartakkami paasuminartuunissaat erseqqarissuunissaallu anguniarlugu iluarsaaqqinnej ingerlanneqarpoq. Kiisalu annertunerusumik paasissutissiineq, attaveqatigiinneq aamma qarasaasiakkut inuit attaveqatigiittarfiini nutaarsiassaqartitsisarneq suliarineqarpoq.

Tunngavik 2

- Ilisimasanik avitseqatigiittarnerup, attavigineqarsinnaanerup aamma suleqatinik siunersiueqatigiissinnaanermik periarfissaqarnissap ineriaartorteqqinnissaa ataqatigiissillugu aaqqissuunnissaa.
- Nunat assigiinngitsut akornanni suleqatigiinnerup suli alaatsinaanneqarnissaa. Perorsaasutut ilinniarnermi, ilisimatusarnermi aamma inerasanermi Danmarkimi University College-imik suleqateqarnerup saniatigut Ilisimatusarfimmik aamma/imaluunniit UArctic-imik ilinniartitsissutinik ataatsimoorussaqarnermik pilersitsinissaq PI/SPS-ip kissaatigaa, tamatumalu piginnaaneqarneq qaffatsissavaa aamma ilisimasat issittumi/nunatsinni uninngaannarnissaat tapersissallugu perorsaanermik ilinniakkat iluaquserlugit.

Tunngavik 4

- Ilinniakkamut aaqqissuussinernik naleqqussaaneq, tak. qaffasinnerusumik ilinniartitaanerit pillugit inatsit nutaaq, ilinniaqatigiit nutaat august 2020-mi aallartinnissaannut piareersimassaaq. Taassuma kingorna najugaq qimannagu perorsaanermik ilinniarneq sammineqassaaq, ilinniakkamullu aaqqissuussineq nutaaq ilinniaqatigiit nutaat august 2021-mi aallartinneqarsinnaanissaannut piareersimassalluni.
- Perorsaanikkut ataatsimut tunngavissaq oqaasertalerneqareerpoq, piviusunngortitsinermullu suliniutissat tapersiisussat aamma oqaasertalerneqareerlutik.
- Ilinniakkamik ingerlatsinerit akornanni iluannilu siumukarneq pillugu suleqatigiaarluni sulinerup ineriaartinnejarnissaanut – ilanngullugit atuakkanik tunngaviusunik najoqqtassatut allattuiffit, najoqqtassat innersuussutigineqartut aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanernik ingerlatsinermi najoqqtassanik tamanik atuinermik ataqatigiissilluni aaqqissuussineq.
- Ilinniartut ilinniaannarnissaat alaatsinaataralugu ilinniarneq pillugu ilitsersuisarnerup ineriaartorteqqinnissaa.

Tunngavik 5

- Matumani imminut nalilerneq pillugu nalunaarusiorneq, periaaseq, upternarsaatnik katersineq aamma ataatsimut allaatiginninneq pillugu suliaqarnermi misilittakkanik ilanngutaqarneq, aamma siunissami imminut nililernermik suliaqarnissamut ilikkakkanik ilanngussaqarnissaq.
- Ilinniakkani pitsaassutsimik qulakkeerinninnermi ataqatigiissitsilluni aaqqissuussineq aamma peqataasut ilinniartullu pikkorissarnerit, ilinniakkani teoriit aamma sungiusrarluni sulinermi utertitsissutigineqartunik suliareqqiineq kiisalu ukiumoortumik ilinniartut atugarissaarnerat pillugu misissuinerit erseqqissaafffigisassaat.

TAPILIUSSAQ 2 SIULERSUISUT TAKORLUGAAT 2020

Siunissaq ilusilersorparput

PI/SPS-i nunatsinni perorsaanermik ilinniarfiuvoq, ilinniakkat pikkorissartitsinerillu ingerlatalaralugit, isumaginninnerullu iluani ilinniagassanik qaffassaaqataasunik neqerooruteqartarluni. Nunatsinni inuiaqatigiit pisariaqartitaannit kiisalu Naalagaaffiit Peqatigiit Nunarsuarmi Anguniagaannit 17-init, Meeqqat Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigisiissutaannit aamma Inuit Innarluutillit Pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffiit Peqatigiit Isumaqtigisiissutaannit sulinerput aallaaveqarpoq. Meeqqanut, inuusuttunut, inersimasunut aamma utoqqarnut perorsaanikkut ilinniartitsissutitigut neqeroorutigineqartartunut piginnaaneqarneq pillugu akisussaaffeqarpugut, alaatsinaataraarpuullu inuup ataatsip pisariaqartitai aamma inuttut ineriaartornissaa.

Inuup ataatsip aamma ataatsimoorfiusartut inuup ataatsip peqataaffigisartagaasa nukittorsarneqarnissaat PI/SPS-ip ilungersuutaraa.

- Innuttaasut tamarmik ineriaartornissaannut atugarissaarnissaannullu tunngavissatut perorsaanikkut ilinniartitsissutitigut inuiaqatigiinni piginnaaneqarnerup pingaruteqarnera alaatsinaatarissavarput.
- Perorsaanermik suliaqarnermi “inuup tamarmiusup” inunnulu allanut atassuteqartarerata isigniarneqartarnissaa tunngavigalugu sulivugut.
- Ilinniarfiujumavugut iluarineqartoq aamma piumaneqartoq, isumalluuteqarnikkut eqiteruffiusoq ilinniartitsissutitigullu qajannaatsumik tunngaveqartoq, aamma isumaginnikkut perorsaanikkullu ilinniakkat iluanni siumukarnermik qulakkeerinnittartoq.

Ilinniakkat & ilinniarnermi avatangiisit

Nunatsinni inuiaqatigiit ineriaartornerannut tapersiinissaq PI/SPS-imi ilinniartitsinermik pilersaarusiornermi nukissaqarfiuvoq.

- Pilersikkumavagut ilinniarnermut sinaakkutissat nutaalialasut inuiaqatigiinnilu pisariaqartinneqartut, ineriaartortikkusullugillu sulisut piginnaaneqartut pimoorussisullu maligassiuisutullu ilinniartut ilinniartitsissutitigut piginnaaneqarnerannik aamma atassuteqarfissanik pilersitsinissamik pikkoriffeqarnerannik nukittorsaanissaminut tapersiisinnaasut.
- Ilinniarnermut sinaakkutissat ineriaartorteqqikkumavagut ilinniakkanik aamma pikkorissartitsinernik pilersaarusiornermi ataatsimut isiginninnikkut kiisalu inummik ataatsimik iginninnikkut.
- Ilinniartut pingaaartitaat, isignerriaasii aamma perorsaanikkut piginnaaneqarneri ineriaartortikkumavagut sungiusrarluni sulinikkut aamma suliffeqarfinnik allanik paarlaateqatigiinnikkut.

- Ilinniartut iliuutsimik tunuliaqutaat pillugit inuttut sianissuseqartutut²⁴ ineriartornissaat pitsaanerpaamik periarfissaqartikkusupparput, imminnut apeqquserlutik eqqarsarsinnaassuseqarlutik iliuuseqarsinnaassuseqarlutillu inuiaqatigiinni innuttaasunik perorsaanikkut sullissinerup aamma perorsaasutut inuussutissarsiuteqarnerup inerisarnissaata tungaatigut.

²⁴ Iliuutsit tunuliaqutaat pillugit inuttut sianissuseqarneq tassaavoq inummi pisartut inuttut inuunermut tunngaviusut – aamma ataatsimut iliuuseqarsinnaanermut tunngaviusut.

(<https://www.vaeredygtighed.org/vaeredygtighed/>) 7/11-2019.

Suleqatigiinneq

PI/SPS-ip iluani avataanilu suleqatigiinnermi piumassuseqartitsivoq ilinniakkani teoriinik sungiusarlunilu sulinermi siumukarnissamik qulakkeerinninnissaq, kiisalu isumaginninnerup perorsaanerullu iluaniittut suliffiit ilinniakkallu neqeroorutigineqartut ineriartorteqqinnejarnissaat.

- Ilinniartut teoriinik ilisimasanik sulinermut nuutsisinnaanissaata pitsaanerpaamik periarfissinnejarnissa ingerlatsiviit aamma ulloq unnuarlu suliffeqarfiiit sungiusarluni sulinermi aamma ilinniartitsinermi qanumut suleqatiginerisigut qulakkeerniarparput.
- Suleqatigisat avataaneersut oqaloqatigerusuppagut isumaginninnermi aamma perorsaanermi ilisimasaqarfip ineriartortinnejarnissa pillugu.
- Ilinniarfiiit allat nunatsinniittut nunattalu avataaniittut suleqatigalugit ilinniartut pitsaanerpaanik atugaqarlutik piginnaaneqarnerisa ineriartorteqqinnissaat aamma ilinniaqqittarnissaat qulakkeerniarparput.
- NGO-t aamma sulisut kattuffii suleqatigissavagut ilinniartut pimoorussinissamik kajumissuseqalersinniarlugit siunissami isumaginninnermi aamma perorsaanermi suliffiit ineriartornissaannut sunneeqataanissamut.

Isumalluuteqarnikkut eqiteruffik

Ilisimasanik, pikkorissuseqarnermik piginnaaneqarnermillu katersineq nukissaqarfivoq isumaginninnerup perorsaanerullu iluini ilinniartitsissutit iluanni siunersiueqatigiinnissamik isumassarsinissamillu periarfissiilluni.

- Inerisaanermut aamma ilisimatusarnermut taperseerusuppagut alaatsinaallugu ilisimasanik nunatsinnut inissiinissaq.
- Alaatsinaatarissavarput perorsaanikkut ilinniagassatigut piginnaaneqarluarnerup naleqarnera pingaaruteqarneralu, aamma isumaginninnerup iluani oqallinnermi peqataaniarpugut.
- Isumaginninnerup iluani ilinniakkat ineriartorteqqinniarpagut aamma suliassaqarfiiit akimorlugit isumaginninnerup iluani suleriartarnerit.
- Qarasaasiakkut ilinniarnissamut sinaakkutissat neqeroorutigerusuppagut illoqarfinni aamma nunaqarfinni inuit najugaqartut taamaalillutik namminneq isumaginninnikkut isumalluutigisamik ineriartortinnissaannut perarfissaqalissammata.

NALILIISUT

Tyge Skovgaard Christensen MPM, MSc., BA

Tyge Skovgaard Christensen Senior Advisor-iuvoq, Associated professor aamma siornatigut University College Vest, Danmark-imi rektoriulluni. Ilinniagarai: Flight-controller, ilinniartitsisoq, ppm, msc., ba.

Sakkutuuni Timmisartortartuni sulereerami atuarfimmi ilinniartitsisutut sulivoq (1973-1982), ilinniartitsisunngorniarfimmi lektoritut (1982-1991), Ribe Statsseminarium-imi rektoritut (1991-2001) aamma University College Vest-imi rektoriulluni (2001-2011).

Tyge Skovgaard Christensen naalagaaffimmi, nunani avannarlerni aamma Europami komiteni aamma siunnersuisoqatigiinni ilinniartitaaneq, ilinniartitsineq, ilinniartitaaneq pillugu ilisimatusarneq, nunap immikkoortuini ineriertortitsineq aamma qaffasinnerusumik ilinniartitaanerni nunat assigiinngitsut akornannut nalimmassarneq pillugu ilaasortaasarsimavoq siulittaasusuarsimallunilu

Joan Pauli Joensen, dr.phil.

Joan Pauli Joensen professor emeritus-iuvoq aamma adjungeret professoriulluni Savalimmiuni Universitetimi aamma siornatigut universitetimi rektoriuvoq. Ilinniagaraa antropologi, Kulturi pillugu oqaluttuarisaaneq aamma oqaluttuarisaaneq.

Rektoritut universitetimi ilaatigut ilinniakkanik tamanik pingarnerusutigut pilersaarusrornermik suliaqarsimavoq aamma universitetimi ilinniakkat tunngaviusunit ilisimatuutut ilinniarnermut ilinniartitsinerup nalilerneqarnerani ataatsimiitaliamut siulittaasusuismalluni. Ilaatigut Ilisimatusarfimmi censoriuvoq atuakkallu arlallit allaatigisallu ilisimatusarnermut tunngassuteqartut saqqummersissimallugit. Nunat assigiinngitsut akornanni immikkut ilisimasalittut ilinniartitaanermut, ilinniartitsinermut, ilinniartitaanermi ilisimatusarnermut aamma nunat assigiinngitsut akornannut nalimmassarneq pillugu siunnersuinermut ukiuni arlalinni peqataasarsimavoq.

Anne Birgitte Hermansen, MPM og BSocEdu

Anne Birgitte Hermansen ilinniakkanik ingerlatsivimmut perorsaasunngorniarnermut pisortaavoq UC SYD Campus Esbjergimi aamma pisortaalluni tessani paedagogisk assistenttitut ilinniarnermi. Ilinniagarai: MPM paedagogikkimik aqtsinermik, Bach.soc. paed. nalinginnaasumi paedagogikkimi perorsaasutut ilinniagaqarsimavortaaq.

Sulinini 1978-imi perorsaasuulluni aallarnerpaa, ukiunilu 20-ni atuarfinni ulluunerani paaqqinnitarfinnilu assigiinngitsuni sulilluni, ilanngullugu paaqqinnitarfinni aamma immikkoortortaqarfimmi pisortaalluni. Paedagogikkimi psykologimik, paedagogikkimik aqtsinermik suliffeqarfimmilu sulianut siunnersortaalluni. Anne Birgitte Hermansen perorsaasunngorniarfimmi paedagogikkimi ilinniartitsisut misilittagaqrpoq, nunat assigiinngitsut akornanni perorsaasutut ilinniarnermut ataqtigissaarisuulluni aamma sungiusarluni sulinermut akisussasausuismalluni. Danmarkimi perorsaasunngorniarnermut censoreqatigiinnut ilaasortaavoq ilinniartitsissummi paedagogikkimi.

Else Marie Ravnshøj Johansen, immikkoortoqarfimmi pisortaq aamma perorsaasoq

*Coronamik nappaalaneq pissutigalugu suliat allanngortinneqarnerat pissutaalluni naliliisuni peqataajunnaarpoq maj 2020-mi

Else Marie Ravnshøj Johansen Avannaata Kommuniani immikkoortortaqarfimmi pisortaavoq perorsaasutullu Odense Socialpædagogiske Seminarium-imi (1981) Danmarkimi ilinniarsimalluni. Atuartut angerlarsimaffianni Ringstedimi (1981) perorsaasutut atorfeqarnini aallarnerpaa. Taassuma kingorna meeqlerivinni Ilulissani pisortamut tulliulluni pisortatut atorfeqarpoq (1982-98). Kommunimi perorsaanermi siunnersortaavoq (1998-2009) ullumikkullu ulluunerani neqeroorutinut immikkoortortaqarfimmi pisortaavoq Avannaata Kommuniani (2009-).